

DECYZJE

DECYZJA KOMISJI (UE) 2019/1127

z dnia 4 października 2018 r.

w sprawie pomocy państwa SA.45359 – 2017/C (ex 2016/N), którą Słowacja planuje wdrożyć na rzecz Jaguar Land Rover Slovakia s.r.o.

(notyfikowana jako dokument nr C(2018) 6545)

(Jedynie tekst w języku angielskim jest autentyczny)

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

KOMISJA EUROPEJSKA,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 108 ust. 2 akapit pierwszy,

uwzględniając Porozumienie o Europejskim Obszarze Gospodarczym, w szczególności jego art. 62 ust. 1 lit. a),

po wezwaniu zainteresowanych stron do przedstawienia uwag ⁽¹⁾ zgodnie z przywołanymi artykułami i uwzględniając otrzymane odpowiedzi,

a także mając na uwadze, co następuje:

1. PROCEDURA

- (1) W piśmie z dnia 12 maja 2016 r. Słowacja zgłosiły Komisji zamiar przyznania regionalnej pomocy inwestycyjnej w formie dotacji bezpośredniej w kwocie 125 046 543 EUR na rzecz przedsiębiorstwa Jaguar Land Rover Slovakia s.r.o. („beneficjent”) z zastrzeżeniem zatwierdzenia Komisję. Jaguar Land Rover s.r.o. jest częścią grupy Jaguar Land Rover ⁽²⁾ („JLR”).
- (2) Pismem z dnia 24 maja 2017 r. („decyzja o wszczęciu postępowania”) Komisja poinformowała Słowację, że podjęła decyzję o wszczęciu postępowania określonego w art. 108 ust. 2 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej („TFUE”) w odniesieniu do zgłoszonej pomocy państwa i w odniesieniu do ewentualnej dodatkowej pomocy państwa, która mogła nie zostać zgłoszona, oraz wezwała Słowację do przekazania uwag w terminie jednego miesiąca.
- (3) Pismem z dnia 20 lipca 2017 r. władze słowackie przedstawiły swoje uwagi na temat decyzji Komisji o wszczęciu postępowania określonego w art. 108 ust. 2 TFUE.
- (4) Decyzję o wszczęciu postępowania opublikowano w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* ⁽³⁾ w dniu 8 grudnia 2017 r. Komisja wezwała inne zainteresowane strony do przedstawienia uwag w terminie jednego miesiąca.
- (5) Jedyna uwaga, którą Komisja otrzymała od zainteresowanych stron, została przedstawiona przez grupę JLR w dniu 19 grudnia 2017 r. Komisja przekazała uwagę Słowacji w dniu 17 stycznia 2018 r. W dniu 5 lutego 2018 r. odnotowano uwagi Słowacji na temat uwagi grupy JLR.
- (6) W dniach 9 i 23 lutego 2018 r. Komisja wystosowała wezwania do udzielenia informacji, na które Słowacja odpowiedziała w dniach 9 marca oraz 12 i 18 kwietnia 2018 r. Komisja wystosowała do Słowacji kolejne wezwanie do udzielenia informacji w dniu 11 czerwca 2018 r., na które Słowacja odpowiedziała w dniu 3 lipca 2018 r.
- (7) W dniach 10 października 2017 r., 27 listopada 2017 r. i 1 marca 2018 r. odbyły się spotkania służb Komisji z władzami Słowacji.

⁽¹⁾ Dz.U. C 422 z 8.12.2017, s. 21.

⁽²⁾ Zgodnie z definicją określoną w sekcji 2.3 niniejszej decyzji.

⁽³⁾ Por. przypis 1.

- (8) Komisja otrzymała pismo z dnia 14 maja 2018 r. od grupy JLR i udzieliła na nie odpowiedzi w piśmie z dnia 22 maja 2018 r. W dniu 2 lipca 2018 r. Komisja otrzymała dodatkowe informacje od grupy JLR.
- (9) W piśmie z dnia 3 lipca 2018 r. Słowacja zgodziła się na przyjęcie niniejszej decyzji i notyfikowanie jej Słowacji w języku angielskim.
- (10) W decyzji o wszczęciu postępowania Komisja wyraziła wątpliwości co do zgodności zgłoszonej pomocy i ewentualnej dodatkowej pomocy niezgłoszonej. Mając na uwadze, że ewentualna dodatkowa pomoc niezgłoszona może mieć wpływ na zgodność zgłoszonej pomocy, a w szczególności na jej proporcjonalność i kwestie związane z wyraźnymi negatywnymi skutkami, w niniejszej decyzji Komisja ocenia w pierwszej kolejności, czy wystąpiła dodatkowa pomoc niezgłoszona. Ocena ta ma kluczowe znaczenie dla określenia zakresu oceny zgodności.

2. SZCZEGÓŁOWY OPIS ŚRODKÓW POMOCY

2.1. Cel pomocy

- (11) Władze słowackie chcą promować rozwój regionalny, zapewniając pomoc regionalną na rzecz dużego przedsiębiorstwa JLR w celu zrealizowania inwestycji polegającej na wybudowaniu i wyposażeniu zakładu produkcji samochodów klasy premium o konstrukcji aluminiowej w Nitrze w kraju nitrzańskim, jednym z regionów Słowacji, który jest obszarem kwalifikującym się do udzielenia pomocy regionalnej zgodnie z art. 107 ust. 3 lit. a) TFUE przy zastosowaniu standardowej maksymalnej intensywności pomocy regionalnej w wysokości 25 % i w ramach słowackiej mapy pomocy terytorialnej na okres od dnia 1 lipca 2014 r. do dnia 31 grudnia 2020 r. ⁽⁴⁾

2.2. Zgłoszony projekt

- (12) Celem projektu inwestycyjnego, w ramach którego zaproponowano kwalifikowane koszty inwestycji w wysokości 1 406 621 000 EUR wartości nominalnej (1 369 295 298 EUR wartości bieżącej ⁽⁵⁾), jest budowa nowej fabryki samochodów o rocznej mocy produkcyjnej odpowiadającej 150 000 pojazdów z segmentu „Premium D-SUV” ⁽⁶⁾. Inwestycja rozpoczęła się w grudniu 2015 r. i ma zostać ukończona w 2020 r. Inwestycja jest realizowana w budowanym parku przemysłowym – parku strategicznym w Nitrze (Nitra Strategic Park, „NSP”), na gruntach, które w momencie utworzenia NSP w dniu 8 lipca 2015 r. były w większości gruntami rolnymi stanowiącymi własność prywatną. Oczekuje się, że dzięki projektowi powstaną 2 834 nowe bezpośrednie miejsca pracy.
- (13) Zakres zgłoszonego projektu inwestycyjnego, który zaproponowano władzom słowackim w formalnym wniosku o przyznanie pomocy z dnia 24 listopada 2015 r., dotyczy zdolności produkcyjnych odpowiadających 150 000 pojazdów rocznie. Zakres projektu inwestycyjnego zaproponowany pierwotnie przez grupę JLR w projekcie wniosku o przyznanie pomocy, który przedłożono władzom słowackim w dniu 25 czerwca 2015 r., dotyczył inwestycji o rocznych zdolnościach produkcyjnych odpowiadających 300 000 pojazdów, która miała być realizowana w dwóch etapach i obejmować produkcję dwóch kolejnych modeli, co do których decyzje jeszcze nie zapadły. Słowacja wyjaśniła, że jesienią 2015 r. grupa JLR postanowiła ograniczyć pierwotny zakres projektu do fabryki o zgłoszonych zdolnościach produkcyjnych odpowiadających 150 000 pojazdów rocznie. Nie wiadomo jeszcze wówczas, jaki produkt będzie wytwarzany w fabryce w etapie 2; nie podjęto również zobowiązań w zakresie planowanego rozszerzenia inwestycji do etapu 2.

2.3. Beneficjent

- (14) Beneficjentem pomocy państwa jest przedsiębiorstwo Jaguar Land Rover Slovakia s.r.o. Jak opisano w decyzji o wszczęciu postępowania, przedsiębiorstwo Jaguar Land Rover Slovakia s.r.o. należy w 85 % do przedsiębiorstwa Jaguar Land Rover Limited i w 15 % do przedsiębiorstwa Jaguar Land Rover Holdings Limited. Przedsiębiorstwo Jaguar Land Rover Limited należy w 100 % do przedsiębiorstwa Jaguar Land Rover Holdings Limited, które z kolei należy w 100 % do przedsiębiorstwa Jaguar Land Rover Automotive plc. Bezpośrednią jednostką dominującą przedsiębiorstwa Jaguar Land Rover Automotive plc jest przedsiębiorstwo Tata Motors Limited India („Tata Motors”). Podstawową działalnością przedsiębiorstwa Tata Motors jest produkcja i sprzedaż samochodów osobowych, pojazdów użytkowych, autobusów i autokarów. Termin „JLR” stosowany w niniejszej decyzji nie odnosi się do przedsiębiorstwa Tata Motors.

⁽⁴⁾ SA.37447 (N/2013), Dz.U. C 210 z 4.7.2014, s. 4.

⁽⁵⁾ Wartości bieżące podane w niniejszej decyzji obliczono na podstawie stopy dyskontowej w wysokości 1,17 %, która miała zastosowanie w momencie złożenia ostatecznego wniosku o przyznanie pomocy, tj. w dniu 24 listopada 2015 r. Wartości bieżące są dyskontowane do wartości w roku budżetowego 2015/2016 w Zjednoczonym Królestwie, który był planowaną datą przyznania pomocy. Grupa JLR opiera się na roku budżetowym liczącym od dnia 1 kwietnia do dnia 31 marca i stosowanym w Zjednoczonym Królestwie.

⁽⁶⁾ Planowana produkcja nowych modeli Land Rover Discovery pod nazwą [...] ^(*) oraz [...] pod nazwą [...].

^(*) Tajemnica handlowa.

- (15) Władze słowackie potwierdziły, że grupa JLR i przedsiębiorstwo Tata Motors będące jej jednostką dominującą nie są przedsiębiorstwami znajdującymi się w trudnej sytuacji w rozumieniu wytycznych dotyczących pomocy państwa na ratowanie i restrukturyzację przedsiębiorstw niefinansowych znajdujących się w trudnej sytuacji⁽⁷⁾, oraz przekazały informacje, na podstawie których Komisja stwierdziła, że rzeczywiście tak jest.

2.4. Kwota i intensywność pomocy

2.4.1. Zgłoszona pomoc

- (16) Zgłoszona dotacja bezpośrednia w wysokości 129 812 750 EUR wartości nominalnej lub 125 046 543 EUR wartości bieżącej⁽⁸⁾ dotyczy wydatków kwalifikowalnych w wysokości 1 369 295 298 EUR wartości bieżącej, o których mowa w motywie 12, co przekłada się na intensywność pomocy w wysokości 9,13 %. Zgłoszona regionalna pomoc inwestycyjna ma zostać przyznana z budżetu państwa.

2.4.2. Ewentualna dodatkowa pomoc niezgłoszona

- (17) W sekcji 3.1.2 decyzji o wszczęciu postępowania Komisja stwierdziła, że poza zgłoszoną pomocą Słowacja mogła przyznać pomoc niezgodną z prawem w formie rozwoju infrastruktury w NSP, w tym poprzez sprzedaż gruntów poniżej ceny rynkowej, oraz przyznać zwolnienie z obowiązkowej opłaty przekształcenia gruntu rolnego („opłata przekształceniowa”). Podmiotem, które władze słowackie wskazały jako odpowiedzialny za wdrożenie projektu NSP, jest przedsiębiorstwo MH Invest („MHI”), które należy w 100 % do skarbu państwa i jest kontrolowane, zarządzane i finansowane przez słowackie Ministerstwo Transportu, Budownictwa i Rozwoju Regionalnego. Przedsiębiorstwo MHI było pierwszym właścicielem terenów NSP. Poprzez zlecenie prac osobom trzecim przez przedsiębiorstwo MHI władze słowackie przeprowadzają prace na terenie NSP, tj. prace przygotowawcze w celu remediacji gruntu, prace instalacyjne, budowę połączeń kolejowych i drogowych i zabezpieczeń przeciwpowodziowych oraz prace w zakresie gospodarki wodami gruntowymi. Przedsiębiorstwo Železnice Slovenskej republiky („ŽSR”, koleje słowackie), które również należy w 100 % do skarbu państwa, buduje multimodalny terminal transportowy na terenie NSP. Szacuje się, że koszty całkowite wymienionych powyżej prac i budowy terminala wynoszą około 500 mln EUR.
- (18) Jak wskazano w sekcji 3.1.3 decyzji o wszczęciu postępowania, w ramach jednej ze zmian rozporządzenia nr 58 rządu Republiki Słowackiej z dnia 13 marca 2013 r. w sprawie opłat za wywłaszczenie i nieuprawnione użytkowanie gruntów rolnych⁽⁹⁾ wprowadzono tzw. zwolnienie H z opłaty przekształceniowej, które ma zastosowanie do gruntów nabytych przez przedsiębiorstwa będące w 100 % własnością państwa, które budują strategiczne parki przemysłowe, uznawane za „znaczące inwestycje” w rozumieniu ustawy nr 175/1999⁽¹⁰⁾ o znaczących inwestycjach („ustawa o znaczących inwestycjach”). Zwolnienie H weszło w życie w dniu 31 października 2015 r. W dniu 8 lipca 2015 r. uznano, że NSP stanowi „znaczącą inwestycję”.
- (19) Ewentualne dodatkowe środki pomocy niezgłoszonej miałyby zostać przyznane z budżetu państwa.

2.5. Okres obowiązywania

- (20) Zgłoszony środek ma być wypłacany między 2017 r. a 2021 r. Oczekuje się, że beneficjent odniesie korzyść z innych środków, które mogą kwalifikować się jako pomoc niezgłoszona, od momentu zawarcia umowy nabycia w odniesieniu do gruntów nabytych przez grupę JLR i możliwego zwolnienia z opłaty przekształceniowej oraz od momentu rozwoju infrastruktury w odniesieniu do infrastruktury poza obszarem 185 hektarów nabytym przez grupę JLR od władz słowackich („obszar JLR”).

3. PODSTAWY WSZCZĘCIA POSTĘPOWANIA

- (21) W dniu 24 maja 2017 r. Komisja wszczęła formalne postępowanie wyjaśniające. Komisja nie mogła wykluczyć, że poza zgłoszoną pomocą grupa JLR otrzymywała pomoc niezgłoszoną w formie rozwoju infrastruktury w NSP, w tym poprzez sprzedaż gruntów poniżej ceny rynkowej, oraz skorzystała ze zwolnienia z obowiązkowej opłaty przekształceniowej. W ocenie podstawowej uwzględniono zarówno zgłoszone środki pomocy, jaki ewentualną dodatkową pomoc niezgłoszoną.

⁽⁷⁾ Dz.U. C 249 z 31.7.2014, s. 1.

⁽⁸⁾ Na podstawie stopy dyskontowej wynoszącej 1,17 %, o której mowa w przypisie 5.

⁽⁹⁾ <http://www.zakonypreludi.sk/zz/2013-58>

⁽¹⁰⁾ Ustawa nr 175/1999 z dnia 29 czerwca 1999 r. o niektórych środkach dotyczących przygotowania znaczących inwestycji i zmieniająca niektóre przepisy.

3.1. Ewentualna dodatkowa pomoc niezgłoszona

3.1.1. Ewentualna pomoc w formie rozwoju infrastruktury, w tym przekazanie gruntów NSP poniżej wartości rynkowej

- (22) Komisja stwierdziła, iż istnieje prawdopodobieństwo, że sprzedaż gruntów w NSP na rzecz grupy JLR wiązała się z pewnymi korzyściami, które można uznać za dodatkową pomoc państwa.
- (23) Aby zostać pierwotnym właścicielem gruntów, które stały się później obszarem NSP, do dnia 31 grudnia 2016 r. przedsiębiorstwo MHI poniosło już wydatki w wysokości 75 mln EUR w celu nabycia gruntów NSP, na których miał zostać zlokalizowany zgłoszony projekt grupy JLR. Przedsiębiorstwo MHI poniosło również znaczne koszty dodatkowe związane z zagospodarowaniem samego terenu. Jednocześnie wkład grupy JLR w porównaniu z kosztami zakupu terenów grupy JLR wydawał się jedynie ułamkiem powiązanych kosztów zakupu i rozwoju. Różnica między kosztami poniesionymi przez Słowację w celu nabycia gruntu i zagospodarowania go na potrzeby NSP a ceną zapłaconą przez grupę JLR za grunt pod budowę NSP rodzi pytanie, czy sprzedaż gruntu pod budowę NSP dla grupy JLR nie obejmowała pomocy państwa.
- (24) Słowacja stwierdziła, że budowa NSP nie może obejmować pomocy państwa, ponieważ wchodzi w zakres misji publicznej z przyczyn wskazanych w pkt 17 zawiadomienia Komisji w sprawie pojęcia pomocy państwa w rozumieniu art. 107 ust. 1 TFUE⁽¹⁾. Słowacja stwierdziła zatem, że budowa NSP nie stanowi działalności gospodarczej, a jej finansowanie ze środków publicznych nie stanowi pomocy państwa. Ponadto według Słowacji grupa JLR miała zapłacić cenę rynkową za nabywany grunt pod budowę NSP, przy czym ta cena rynkowa miała zostać ustalona na podstawie wycen przeprowadzonych przez niezależnych ekspertów.
- (25) Komisja miała jednak wątpliwości, czy budowa NSP jest analogiczna do sytuacji opisanej w pkt 17 zawiadomienia Komisji w sprawie pojęcia pomocy państwa w rozumieniu art. 107 ust. 1 TFUE, który ma zastosowanie jedynie do środków nieobjętych infrastrukturą dedykowaną.
- (26) Komisja wyszła z założenia, że zobowiązania umowne między Słowacją a beneficjentem miały przyznać grupie JLR bezwarunkowe prawa własności lub prawa do późniejszego zakupu dotyczące prawie całego terenu pod budowę NSP nadającego się do wykorzystania komercyjnego.
- (27) Komisja uważa, że infrastruktura jest infrastrukturą dedykowaną, jeżeli została zbudowana dla wcześniej określonego przedsiębiorstwa i dostosowana do jego potrzeb⁽²⁾. We wstępnej opinii Komisja stwierdziła, że NSP można uznać za infrastrukturę dedykowaną grupie JLR z następujących powodów: a) duża powierzchnia została zarezerwowana dla przedsiębiorstwa na warunkach umownych; b) beneficjent mógł być wcześniej określonym przedsiębiorstwem; oraz c) wydaje się, że NSP dostosowano do specjalnych potrzeb beneficjenta.
- (28) Komisja uznała zatem, że skoro NSP stanowi infrastrukturę dedykowaną grupie JLR, w normalnych warunkach rynkowych spółka musiałaby zapłacić koszty zagospodarowania terenu, z wyjątkiem kosztów związanych z prawdziwie ogólnymi elementami infrastruktury, które należy określić w niniejszej decyzji.
- (29) Nawet gdyby założyć, że NSP nie stanowi infrastruktury dedykowanej, wątpliwości budziła metoda, jaką zastosowano do ustalenia ceny rynkowej do zapłacenia przez grupę JLR. W szczególności Komisja podała w wątpliwość twierdzenie, że wartość konkretnych prac rozwojowych prowadzonych i finansowanych przez Słowację i przynoszących bezpośrednią korzyść grupie JLR była prawidłowo odzwierciedlona w wycenach przygotowanych przez niezależnych ekspertów oraz że grupa JLR miała pokryć proporcjonalną część kosztów zagospodarowania terenu pod NSP stosownie do swoich udziałów własnościowych w parku.

3.1.2. Ewentualna pomoc w formie zwolnienia z opłaty, tj. z opłaty przekształceniowej, która jest należna z tytułu przekształcenia gruntów rolnych w grunty przemysłowe

- (30) Komisja uznała, że grupa JLR mogła odnieść korzyść w formie zwolnienia („zwolnienie H”) z opłaty, którą zgodnie z prawem słowackim należy uiścić z tytułu przekształcenia gruntów rolnych w grunty przemysłowe. Komisja nie mogła w istocie wykluczyć, że mimo włączenia przedsiębiorstwa państwowego do transakcji, która dotyczy nabycia gruntów rolnych od osób trzecich, przygotowania ich do zastosowań przemysłowych, w tym m. in. remediacji gruntu i zapewnienia dostępu do infrastruktury publicznej, oraz sprzedania gruntów na rzecz inwestora można przypisać państwu słowackiemu pomoc, a beneficjentowi – selektywną korzyść. W związku z tym Komisja stwierdziła, że zwolnienie z opłaty mogło stanowić pomoc państwa na rzecz grupy JLR w rozumieniu art. 107 ust. 1 TFUE.

⁽¹⁾ Dz.U. C 262 z 19.7.2016, s. 1.

⁽²⁾ Takie rozumowanie jest zgodnie z art. 2 pkt 33) rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającym niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu (ogólne rozporządzenie w sprawie wyłączeń grupowych) (Dz.U. L 187 z 26.6.2014, s. 1).

3.2. Zgodność zgłoszonej pomocy

3.2.1. Wprowadzenie

- (31) W oparciu o postępowanie wyjaśniające Komisja nie mogła stwierdzić zgodności zgłoszonej pomocy regionalnej z przepisami wytycznych w sprawie pomocy regionalnej na lata 2014–2020 ⁽¹³⁾ („wytyczne w sprawie pomocy regionalnej”).
- (32) W szczególności nie mogła stwierdzić, że zgłoszony środek pomocy regionalnej spełnia minimalne kryteria wskazane w wytycznych w sprawie pomocy regionalnej, w związku z czym wyraziła wątpliwości co do a) kwalifikowalności niektórych elementów, które wyraźnie stanowią część kwalifikowalnych kosztów inwestycji; b) efektu zachęty pomocy; c) proporcjonalności pomocy; d) występowania wyraźnych negatywnych skutków dla spójności unijnej; oraz e) istnienia wyraźnych negatywnych skutków dla wymiany handlowej w rozumieniu pkt 119 wytycznych w sprawie pomocy regionalnych, które to skutki mogłyby doprowadzić do przekroczenia pułapu intensywności pomocy. Ponadto Komisja stwierdziła, że ewentualne dodatkowe elementy pomocy w ramach rozwoju infrastruktury i zwolnienie z opłaty przekształceniowej mogłyby wpłynąć szczególnie na proporcjonalność zgłoszonej pomocy i jej zgodność z pułapem maksymalnej intensywności pomocy.

3.2.2. Kwalifikowalność „kosztów rezerwy” jako kosztów inwestycji

- (33) Komisja odnotowała, że zgłoszone koszty kwalifikowalne zawierają pozycję „rezerwa” (opisaną jako „nieprzewidziane nadprogramowe wydatki”) w kwocie co najmniej [60–85] mln GBP ([72–102] mln EUR ⁽¹⁴⁾). Wyraziła wątpliwości co do tego, czy „koszty rezerwy” są kwalifikowalne do celów regionalnej pomocy inwestycyjnej.

3.2.3. Brak efektu zachęty zgłoszonej pomocy regionalnej w formie dotacji

- (34) Komisja miała wątpliwości co do tego, czy zgłoszona pomoc regionalna miała efekt zachęty, tj. czy była konieczna, aby zachęcić grupę JLR do inwestycji w Nitrze. Nie była przekonana, że przedłożona dokumentacja dotycząca przygotowań do decyzji o lokalizacji inwestycji grupy JLR, wskazuje, iż w momencie podejmowania decyzji wiarygodnym scenariuszem alternatywnym była lokalizacja w Meksyku. W szczególności Komisja odnotowała, że zgodnie z treścią dokumentów dotyczących spotkania wyjazdowego członków rady nadzorczej, które odbyło się w styczniu 2015 r., grupa JLR planowała budowę dwóch zakładów w różnych lokalizacjach oraz że ocena lokalizacji w Europie różniła się pod względem poziomu szczegółowości w porównaniu z oceną dotyczącą Meksyku. Wydawało się również, że w odniesieniu do scenariusza alternatywnego dotyczącego Meksyku istniały znaczne opóźnienia. Komisja uznała, że rzeczywistą alternatywną lokalizacją nowego zakładu grupy JLR, z którą Nitra rywalizowała, mógł być Jawor w Polsce, a nie lokalizacja w Meksyku. Kolejnym elementem, który podaje w wątpliwość efekt zachęty pomocy, jest istnienie dużej różnicy wartości bieżącej netto między Meksykiem a Nitram, rekompensowanej jedynie częściowo przez zgłoszoną pomoc regionalną. W związku z tym Komisja nie mogła wykluczyć, że o wyborze Nitry zdecydowały względy strategiczne, które grupa JLR wzięła pod uwagę, decydując się nie na Meksyk, lecz na Nitry – inwestycja zostałaby bowiem przeprowadzona w Nitrze nawet bez zgłoszonej pomocy w kwocie 125 mln EUR wartości bieżącej lub przynajmniej z mniejszą kwotą pomocy. Względy strategiczne, którymi kierowała się grupa JLR, obejmowały: a) odległość od siedziby grupy JLR; b) opóźnienia względem harmonogramu; c) ryzyko klęsk żywiołowych w Meksyku z uwagi na aktywność wulkaniczną; d) niestabilność polityczną oraz ryzyko nieskuteczności rządu i korupcji; e) aspekty związane z wartością marki; oraz f) wykorzystanie inwestycji w Unii jako zabezpieczenia w razie wystąpienia z Unii przez Zjednoczone Królestwo.

3.2.4. Brak proporcjonalności

- (35) Ponieważ zgłoszona pomoc nieznacznie przekracza maksymalną kwotę pomocy, którą można przyznać na rzecz inwestycji tej skali w Nitrze zgodnie z aktualnie obowiązującą słowacką mapą pomocy regionalnej („dostosowana kwota pomocy”), Komisja miała wątpliwości co do tego, czy łączna kwota pomocy pozostałaby proporcjonalna, gdyby grupa JLR rzeczywiście skorzystała z ewentualnych dodatkowych elementów pomocy. Ponadto Komisja wyraziła wątpliwość, czy próg proporcjonalności w wysokości 413 mln EUR, tj. obliczona przez grupę JLR różnica w rentowności między lokalizacją w Meksyku a w Słowacji odpowiadająca jednemu z dwóch progów proporcjonalności, które wskazano w wytycznych w sprawie pomocy regionalnej ⁽¹⁵⁾, nie mógł zostać „osiągnięty na dużo niższym poziomie”.

⁽¹³⁾ Dz.U. C 209 z 23.7.2013, s. 1.

⁽¹⁴⁾ W niniejszej decyzji zastosowano kurs walutowy GBP/EUR w wysokości 1:1,2, ponieważ była to wysokość stosowana przez grupę JLR do celów długoterminowego planowania biznesowego.

⁽¹⁵⁾ Drugim progiem jest dostosowana maksymalna intensywność pomocy.

3.2.5. Wyraźne negatywne skutki – negatywny wpływ na spójność

- (36) Komisja wyraziła wątpliwości co do tego, czy scenariusz dotyczący Meksyku był wiarygodny i czy w rzeczywistości lokalizacja alternatywna nie znajdowała się w Jaworze w Polsce. Z obliczeń wewnętrznych przedsiębiorstwa wynikało, że inwestycja byłaby bardziej opłacalna, gdyby została przeprowadzona w Jaworze, który jest regionem o takiej samej maksymalnej regionalnej intensywności pomocy państwa co kraj nitrzański, tj. 25 %. W związku z tym Komisja wstępnie była zdania, że gdyby alternatywna lokalizacja Meksyku okazała się niewiarygodna, a rzeczywistą alternatywą dla Nitry byłby Jawor, nie można byłoby wykluczyć, że pakiet pomocy przyznany grupie JLR przez Słowację ma wyraźne negatywne skutki zgodnie z pkt 121 wytycznych w sprawie pomocy regionalnej.

3.2.6. Wyraźne negatywne skutki dla wymiany handlowej – przekroczony pułap maksymalnej intensywności pomocy

- (37) Zgłoszona pomoc regionalna przyznana w wartości bieżącej powoduje, że na pierwszy rzut oka intensywność pomocy jest niższa od maksymalnej dopuszczalnej intensywności pomocy dla inwestycji danej skali w kraju nitrzańskim. Każdy dodatkowy element pomocy w formie rozwoju infrastruktury, w tym przekazanie gruntu poniżej wartości rynkowej lub zwolnienie z opłaty przekształceniowej, prowadziłyby do wzrostu całkowitej kwoty pomocy powyżej wspomnianego dopuszczalnego poziomu intensywności pomocy, tym samym stanowiąc wyraźny negatywny skutek dla wymiany handlowej zgodnie z pkt 119 wytycznych w sprawie pomocy regionalnej. Ponieważ Komisja nie mogła wykluczyć istnienia dodatkowych elementów pomocy, wyraziła wątpliwości co do tego, czy ogólny środek pomocy nie spowodował wyraźnych negatywnych skutków dla wymiany handlowej.

4. UWAGI SŁOWACJI

4.1. Uwagi Słowacji dotyczące ewentualnej dodatkowej pomocy niezgłoszonej

4.1.1. Ewentualna pomoc w formie rozwoju infrastruktury, w tym przekazanie gruntów NSP poniżej wartości rynkowej

- (38) Władze słowackie uważają, że NSP nie stanowi infrastruktury dedykowanej grupie JLR z kilku przyczyn. Władze słowackie twierdzą, że grunty, które wchodziły w skład NSP, zostały określone jako grunty do zastosowań przemysłowych na długo przed tym, jak grupa JLR rozpoczęła poszukiwania lokalizacji, i że wcześniej władze słowackie zaoferowały użytki zielone, na których budowany jest NSP, innym inwestorom. Ponadto władze słowackie podtrzymują, że grupa JLR nie jest właścicielem NSP, że nie ma wyłącznej licencji ani koncesji na użytkowanie NSP oraz że grupa JLR nie sprawuje faktycznej wyłącznej kontroli nad NSP. Władze słowackie twierdzą również, że istnienie NSP jako obszaru przeznaczonego pod zastosowania przemysłowe z istniejącą infrastrukturą przemysłową było w rzeczywistości czynnikiem, który grupa JLR wzięła pod uwagę przy wyborze Nitry, a nie odwrotnie, oraz że podejście władz słowackich do rozwoju NSP jest standardową praktyką stosowaną w Słowacji i innych państwach członkowskich, aby uniknąć zbędnych wydatków publicznych i maksymalnie zintensyfikować rozwój regionalny.
- (39) Władze słowackie wyjaśniły przebieg wydarzeń, który doprowadził do powstania NSP. Pojęcie „parku strategicznego” (ang. strategic park), które później zastosowano w nazwie „Nitra Strategic Park”, pojawiło się po raz pierwszy w ustawie o znaczących inwestycjach w 1999 r. NSP obejmuje powierzchnię 704 hektarów, w odniesieniu do których władze słowackie mają prawo wyłączenia w celu zrealizowania projektu parku strategicznego w sąsiedztwie istniejącego parku przemysłowego Nitra Sever⁽¹⁶⁾. Oba parki tworzą zintegrowaną strefę przemysłową pod nazwą „Nitra Sever”. Teren NSP jest położony na obszarze pięciu gmin, tj. gmin Nitra i Lužianky oraz – w niewielkim zakresie – gmin Čakajovce, Zbehy i Jelšovce.
- (40) Konieczność rozwoju gruntów przemysłowych w kraju nitrzańskim określono po raz pierwszy w planie zagospodarowania kraju nitrzańskiego z 1998 r.⁽¹⁷⁾ Gminy Nitra i Lužianky zostały uznane za potencjalne ośrodki przemysłowe.
- (41) Aby wspierać rozwój przemysłowy, władze słowackie uznały, że należy znaleźć rozwiązanie problemu rozdrobnionej własności gruntów, która stanowiła przeszkodę w przyciągnięciu dużych projektów inwestycyjnych. Grunty na Słowacji są w dużym stopniu rozdrobnione ze względu na dawne prawo spadkowe, na mocy którego każde z dzieci otrzymywało równy udział w gruntach po swoich rodzicach. W rezultacie wielu współwłaścicieli ma prawa do małych, podzielonych działek. W związku z tym w 1999 r. władze słowackie przyjęły ustawę o znaczących inwestycjach, aby uregulować procedurę wydawania certyfikatów znaczących inwestycji i tym samym ułatwić nabywanie gruntów w celu realizacji dużych projektów inwestycyjnych.

⁽¹⁶⁾ W pkt 13 decyzji o wszczęciu postępowania stwierdzono, że NPS znajduje się obok istniejącego już parku przemysłowego o powierzchni 29,7 hektara. Wydaje się, że informacja ta jest nieprawidłowa, ponieważ park przemysłowy Nitra Sever jest znacznie większy. W opisanej mapie znajdującej się w załączniku 7 do umowy inwestycyjnej wskazano, że obszar 27 hektarów wewnątrz NSP stanowi „park przemysłowy”. Nie jest to jednak park przemysłowy Nitra Sever.

⁽¹⁷⁾ Plan zagospodarowania kraju nitrzańskiego nr 188 z dnia 28 kwietnia 1998 r.

- (42) Kolejny raz uznano konieczność rozwoju gruntów przemysłowych w 2003 r., kiedy to gmina Nitra znalazła się w wykazie obszarów zaleconych w badaniu dotyczącym lokalizacji parków przemysłowych na wybranych obszarach Republiki Słowackiej, co potwierdzono w uchwale rządowej nr 690 z dnia 16 lipca 2003 r. Wskazano w nim powierzchnię 231 hektarów. W 2004 r. kraj nitrański wyznaczył obszar, na którym planował przekształcić grunty rolne w grunty pod zastosowania przemysłowe. Pod względem geograficznym obszar ten obejmował tereny parku przemysłowego Nitra Sever na południu i rozciągał się na obszar południowy i większość obszaru JLR. Następnie, również w 2004 r., w uchwale rządowej nr 88/2004 wprowadzono środki finansowe na rzecz rozwoju regionalnego Nitry i innych miast na terytorium Słowacji w celu umożliwienia budowy niezbędnej infrastruktury technicznej, która była potrzebna, aby przyciągnąć inwestycje. W 2006 r. gmina Lužianky opracowała swój plan zagospodarowania z 2006 r., w którym zarezerwowano 106 hektarów w celu włączenia ich w obszar strefy przemysłowej Nitra Sever.
- (43) W 2007 r. w parku przemysłowym Nitra Sever działalność rozpoczęły pierwsze przedsiębiorstwa. Jednym z głównych inwestorów w strefie stało się przedsiębiorstwo Sony, znane później jako Foxconn. W 2011 r. wydano decyzję w zakresie zagospodarowania, aby połączyć autostradę R1 z obszarem strefy przemysłowej.
- (44) W planie zagospodarowania kraju nitrańskiego z 2012 r. potwierdzono, że strefa przemysłowa Nitra Sever została „wyznaczona jako obszar odpowiedni pod budowę parku przemysłowego lub zakładów produkcji przemysłowej. Obszar ten [nie został] w pełni zabudowany i [posiadał] potencjał rozwojowy”. Władze słowackie uznały, że rozdrobnienie własności gruntów, które stanowi przeszkodę inwestycyjną, wymaga intensywniejszych działań. W związku z tym w 2013 r. zmieniono ustawę o znaczących inwestycjach, wprowadzając w niej przepisy, które umożliwiają przyspieszenie procesu realizacji znaczącej inwestycji poprzez uelastycznienie procesu wydawania certyfikatów znaczącej inwestycji i ograniczenie wymagań formalnych tego procesu.
- (45) W 2014 r. gmina Lužianky zmieniła plan zagospodarowania z 2006 r., aby ułatwić szczegółowe planowanie rozwoju 158 hektarów strefy przemysłowej, które leżą na jej terytorium; decyzja ta była umotywowana potencjalnym zainteresowaniem ze strony inwestora przemysłowego, który ostatecznie postanowił przeprowadzić inwestycję w innej lokalizacji. W planie zagospodarowania gminy Lužianky z 2014 r. przewidziano szczegółowe plany rozwoju infrastruktury celem przygotowania obszaru pod zastosowania przemysłowe. Jedną z podstawowych zasad zaproponowanej koncepcji rozwoju obszarów miejskich do zastosowania na obszarze było istnienie związku funkcjonalnego i przestrzennego między zaproponowanymi obszarami rozwoju a terenami parku przemysłowego Nitra Sever. W planie zagospodarowania wyraźnie wskazano ograniczenia rozwoju obszaru i potrzeby w tym zakresie, takie jak potrzeba stworzenia połączeń transportowych, strefy ochrony torów kolejowych, biokorytarza nad rzeką Nitrou, rozwiązania problemu wysokiego poziomu wód gruntowych, a także konieczność budowy zbiorników retencyjnych i pompowni, konieczność zabezpieczenia dostaw wody pitnej, połączenie z publiczną siecią kanalizacyjną, ochrona przed wodami opadowymi, istnienie rurociągów wysokociśnieniowych i połączenie z siecią telekomunikacyjną.
- (46) W dniu 27 maja 2015 r. władze słowackie podjęły nową inicjatywę ustawodawczą, aby określić warunki tworzenia tzw. strategicznych parków przemysłowo-technologicznych przez przedsiębiorstwo będące w 100 % własnością skarbu państwa, które odpowiadałoby za zagospodarowanie terenu, w tym budowę niezbędnej infrastruktury. Wskutek prac ustawodawczych w dniu 30 czerwca 2015 r. przyjęto nowelę 154/2015 do ustawy o znaczących inwestycjach. Równocześnie zaproponowano zmianę do rozporządzenia nr 58 ⁽¹⁸⁾, o której mowa w pkt 10 decyzji o wszczęciu postępowania. W dniu 8 lipca 2015 r. ⁽¹⁹⁾ władze słowackie wydały certyfikat znaczącej inwestycji na rzecz budowy NSP.
- (47) Ponieważ władze słowackie przyjęły ustalenia w zakresie zagospodarowania terenu i strategię rozwoju przemysłowego, która została już częściowo zrealizowana poprzez budowę parku przemysłowego Nitra Sever, opracowała szczegółowe plany fizyczne w celu zagospodarowania pozostałych obszarów oraz zaproponowała innym inwestorom możliwości wykorzystania użytków zielonych, uważają one, że nie można stwierdzić, iż NSP jest budowany dla grupy JLR jako możliwego do ustalenia w trakcie oceny *ex ante* przedsiębiorstwa. Ponadto władze słowackie podkreśliły, że każda decyzja w przebiegu wydarzeń, który doprowadził do budowy NSP, została podjęta, zanim grupa JLR postanowiła zlokalizować w tym miejscu swój zakład i na długo przed tym, jak grupa JLR zobowiązała się umownie do przeprowadzenia inwestycji w Nitrze.
- (48) Władze słowackie odniosły się do kilku dokumentów grupy JLR, które wskazują, że na ocenę lokalizacji przez grupę JLR pozytywnie wpłynęły z góry określone plany rozwoju NSP oraz istnienie wybudowanego już parku przemysłowego w sąsiedztwie wyznaczonej strefy przemysłowej. Przykładowo w dniu 27 kwietnia 2015 r. Nitra była na trzecim miejscu, ale jednym z pozytywnych czynników był fakt, że lokalizacja ta umożliwiała budowę „zakładu na gruntach przeznaczonych już pod zastosowania przemysłowe”.
- (49) Ponadto władze słowackie wyjaśniły, że obszar JLR i powiązane prace nie były dostosowane do szczególnych potrzeb grupy JLR.

⁽¹⁸⁾ Rozporządzenie nr 58 rządu Republiki Słowackiej z dnia 13 marca 2013 r. w sprawie opłat za wyłączenie i nieprawidłowe użytkowanie gruntów rolnych.

⁽¹⁹⁾ Uchwała rządowa nr 401/2015 z dnia 8 lipca 2015 r.

- (50) Odniesienie do praw nadzorczych, o którym mowa w umowie inwestycyjnej podpisanej między Słowacją a grupą JLR w dniu 11 grudnia 2015 r. („umowa inwestycyjna”), dotyczy wyłącznie ukończenia prac związanych z remediacją gruntu. Przedsiębiorstwo MHI musi ukończyć niektóre prace, aby zapewnić, by grunty spełniały normy ustalone między przedsiębiorstwem MHI a grupą JLR, na podstawie których ustalono cenę sprzedaży. Zdaniem władz słowackich wspomniane prawa nadzorcze wynikały nie z indywidualnych warunków rozwoju przedsiębiorstwa, lecz z przyczyn związanych ze zwykłym zarządzaniem projektem. Przedsiębiorstwo MHI nie ma obowiązku brać pod uwagę ewentualnych informacji zwrotnych od grupy JLR. Przedsiębiorstwo MHI ma jedynie obowiązek zwrócić się o informacje zwrotne dotyczące rysunków i specyfikacji projektowych w zakresie prac związanych z remediacją gruntu na obszarze JLR. Obowiązek ten nie obejmuje kontroli ex post wykonania prac.
- (51) Władze słowackie wyjaśniły również, że charakter prac infrastrukturalnych wiązał się z NSP. Tak jak w przypadku wcześniejszych projektów, w ramach których prowadzono publiczne prace rozwojowe w parkach przemysłowych, celem tych prac było zapewnienie, by wszystkie przedsiębiorstwa zlokalizowane w parku miały dostęp do usług infrastrukturalnych, w tym dostęp do infrastruktury publicznych i połączeń drogowo-kolejowych. Prace infrastrukturalne obejmują następujące elementy:
- a) prace przygotowawcze w celu remediacji gruntu o wartości 221 mln EUR, które nie wykraczają poza standardowe prace w zakresie zagospodarowania terenu niezbędne do przygotowania terenów publicznych pod prace budowlane. Wszelkie prace wykraczające poza standardowe prace w zakresie zagospodarowania terenu opłacane są przez grupę JLR i zostały określone w umowie inwestycyjnej. Obejmują one takie elementy, jak drogi wewnętrzne i dodatkowe podbudowy niezbędne do uniesienia poszczególnych obciążeń konstrukcji budowlanych, które przewidziała grupa JLR;
  - b) prace infrastrukturalne dotyczące infrastruktury publicznej o wartości 11,28 mln EUR, których celem jest zapewnienie połączenia strefy przemysłowej lub zakładów na terenie parku z sieciami publicznymi. Sieci publiczne kończą się w punktach dostępu do strefy lub zakładów. Budowę infrastruktury przyłączy do sieci publicznych na terenie obszaru JLR opłaca grupa JLR. Ponadto grupa JLR płaci cenę rynkową za dostęp do infrastruktury publicznej. Nie określono szczególnych zasad na rzecz NSP, które różniłyby się od zasad stosowanych na większych obszarach gminnych. Grupa JLR ma opłacić wszelkie opłaty przyłączeniowe i dystrybucyjne dotyczące obszaru JLR, które mogą być należne, zgodnie z cennikiem ustalonym przez Urząd Regulacji Sektorów Sieciowych⁽²⁰⁾. Grupa JLR nie uzyskała żadnych zwolnień;
  - c) prace w zakresie infrastruktury drogowej o wartości 185,9 mln EUR, w tym budowę połączenia z autostradą, lokalnych dróg publicznych, systemu drogowego i parkingów na terenie całego parku, komendy strażackiej, komisariatu policji i obiektu dla służb utrzymania dróg. Infrastruktura drogowa służy wszystkim przedsiębiorstwom w strefie przemysłowej Nitra Sever, na którą składa się NSP i park przemysłowy Nitra Sever, jak i również całemu regionowi. Żadna z dróg nie została przeznaczona do wyłącznego korzystania przez grupę JLR ani wybudowana zgodnie z jej specyfikacjami. Prace drogowe nie wykraczają poza zakres standardowych prac rozwojowych;
  - d) budowę systemu przeciwpowodziowego i systemu gospodarowania wodami gruntowymi o wartości 25 mln EUR, które były niezbędne ze względu na uwarunkowania geograficzne strefy;
  - e) budowę multimodalnego terminalu transportowego Lužianky o wartości 51,85 mln EUR, który jest obecnie budowany, zarządzany i finansowany przez przedsiębiorstwo ŽSR ze środków uzyskanych w ramach jego działalności komercyjnej, którą księguje się oddzielnie od działalności pozagospodarczej tego przedsiębiorstwa finansowanej ze środków publicznych. Multimodalny terminal transportowy Lužianky składa się z trzech części funkcjonalnych: a) obszaru magazynowania ukończonych pojazdów, który z jednej strony będzie miał połączenie z fabryką JLR, a z drugiej strony – i bezpośrednio połączenie ze strefą wywozową dystrybucji kolejowej. Główną świadczoną usługą będzie dzierżawa obszaru magazynowania. Grupa JLR ubiega się o zawarcie umowy o wyłączne korzystanie z tego obszaru; b) strefy wywozowej dystrybucji kolejowej, której celem jest ładowanie produktów końcowych na wagony. Ta część terminalu nie będzie dostępna na wyłączność grupy JLR na mocy umowy; oraz c) węzła przeładunku kontenerów. Prace nad węzłem przeładunku kontenerów jeszcze się nie rozpoczęły, ponieważ przedsiębiorstwo ŽSR w dalszym ciągu analizuje potencjalne zapotrzebowanie i rentowność tej inwestycji. Węzeł będzie dostępny dla wszystkich użytkowników na warunkach rynkowych. Przedsiębiorstwo ŽSR negocjuje z grupą JLR opłatę za dostęp, określaną również jako opłata za użytkowanie, dzięki której przedsiębiorstwo ŽSR będzie mogło osiągnąć zwrot z zainwestowanego kapitału i pokryć koszty zmienne. Opłaty za użytkowanie obliczane są na okres 30 lat na zasadach handlowych przy użyciu metody wartości bieżącej netto i obejmują wszystkie powiązane koszty inwestycji, koszty operacyjne i koszty inwestycji odtworzeniowych. Opłaty mają charakter rynkowy i powinny zapewnić właściwy zwrot z inwestycji, tj. wewnętrzną stopę zwrotu w wysokości [...] i wartość bieżącą netto w wysokości [...] mln EUR.

⁽²⁰⁾ Úrad pre reguláciu sieťových odvetí.

- (52) Władze słowackie wyjaśniły również, jaką część NSP będzie zajmować grupa JLR:
- W pierwszej kolejności władze słowackie wyjaśniły, że po wydaniu przez Komisję decyzji o wszczęciu postępowania grupa JLR zrzekła się niektórych praw. Zgodnie z art. 4.10 umowy inwestycyjnej przedsiębiorstwo MHI miało obowiązek dać grupie JLR możliwość nabycia obszaru południowego w całości lub części w ciągu 12 miesięcy od wykonania umowy nabycia obszaru JLR. W dniu 29 czerwca 2017 r., a więc przed podpisaniem umowy nabycia obszaru JLR w dniu 12 grudnia 2017 r., grupa JLR zrzekła się tego prawa do obszaru południowego. Władze słowackie powiadomiły Komisję, że cały obszar południowy będzie w posiadaniu innych przedsiębiorstw, np. Gestamp i Prologis.
  - Zgodnie z art. 4.9 umowy inwestycyjnej grupa JLR miała prawo odmowy w odniesieniu do nabycia obszaru północnego w całości lub częściowo, przy czym prawo to miało pozostawać skuteczne przez okres 20 lat od dnia wykonania umowy nabycia obszaru JLR. W dniu 25 sierpnia 2017 r. grupa JLR zrzekła się tego prawa w odniesieniu do 40,1 hektara z 69 hektarów stanowiących łącznie obszar północny. Wszelkie grunty mają zostać nabyte w cenie rynkowej na dzień nabycia gruntów, a cenę tę ustala niezależni eksperci.
  - Jeżeli chodzi o postanowienie zawarte w art. 4.2 lit. b) ppkt (ii) umowy inwestycyjnej, zgodnie z którym Słowacja ma obowiązek „zapewnić rozszerzenie parku strategicznego o obszar dodatkowy” na pisemny wniosek grupy JLR, który grupa ta może złożyć w ciągu 10 lat od podpisania umowy nabycia obszaru JLR, władze słowackie wyjaśniły, że postanowienie to odzwierciedla jedynie polityczną obietnicę Słowacji, w ramach której zobowiązała się ona do nabycia gruntów i przyznania grupie JLR możliwości nabycia tych gruntów w przyszłości, zgodnie z warunkami – w tym ceną – których jeszcze nie ustalono.
- (53) Władze słowackie uważają, że żadne z praw do obszaru południowego, obszaru północnego lub obszaru dodatkowego, które powstały na mocy umowy inwestycyjnej, nie przyznaje grupie JLR jakiegokolwiek kontroli nad gruntami. W związku z tym teren JLR ma jedynie powierzchnię 185 hektarów, która stanowi 26 % całkowitego terenu NSP lub – biorąc pod uwagę, że 366 hektarów NSP to tereny techniczne – 55 % terenów nadających się do wykorzystania komercyjnego.
- (54) Jak wyjaśniły władze słowackie, cena, którą grupa JLR ma zapłacić za nabycie obszaru JLR, została ustalona w oparciu o niezależne wyceny sporządzone przez trzech ekspertów, tj. [...], [...] i CB Richard Ellis. Eksperti ci oszacowali cenę rynkową zgodnie z komunikatem Komisji w sprawie elementów pomocy państwa w sprzedaży gruntów i budynków przez władze publiczne⁽²¹⁾, który w momencie wyceny stanowił właściwe mające zastosowanie wytyczne Komisji. Władze słowackie wyjaśniły również, że sprawozdanie CB Richard Ellis, które przekazano Komisji w toku procedury notyfikacyjnej, złożono przez pomyłkę, ponieważ nie stanowi ono sprawozdania z wyceny gruntów, lecz oddzielne sprawozdanie z badania rynkowego.
- (55) Wszystkie wyceny sporządzono w oparciu o założenie, że grunty zostaną sprzedane w stanie „gotowym pod budowę”, tj. zostaną przygotowane i przeznaczone pod zastosowania przemysłowe. Władze słowackie twierdzą zatem, że szacunki ceny rynkowej obejmują wartość prac związanych z remediacją gruntów. Ostateczna cena nabycia, która wynosi 15,83 EUR za metr kwadratowy, stanowi średnią trzech niezależnych wycen w wysokości odpowiednio 15 EUR, 15,5 EUR i 17 EUR. Zgodnie z umową inwestycyjną grupa JLR ma zapłacić oddzielne za wszelkie prace realizowane na zamówienie, które wykraczają poza zakres standardowych wymogów dla gruntów „gotowych pod budowę”.

4.1.2. *Ewentualna pomoc w formie zwolnienia z opłaty, tj. z opłaty przekształceniowej, która jest należna z tytułu przekształcenia gruntów rolnych w grunty przemysłowe*

- (56) Władze słowackie wyjaśniły, że zwolnienie H jest zwolnieniem z opłaty przekształceniowej, która ma zastosowanie do gruntów nabywanych przez przedsiębiorstwa będące w 100 % własnością skarbu państwa – w tym przypadku przedsiębiorstwo MHI – w celu budowy parku przemysłowego uznanego za „znaczącą inwestycję”. W związku z tym zwolnienie H ma zastosowanie wyłącznie do zagospodarowania gruntów publicznych przez organy publiczne. Jego celem jest usunięcie obciążenia administracyjnego, jakim jest dokonywanie płatności między różnymi organami państwowymi. Bez zwolnienia przedsiębiorstwo MHI musiałoby – jako właściciel i podmiot odpowiedzialny za zagospodarowanie gruntów NSP – uiścić opłatę przekształceniową zaraz po przekształceniu terenu w grunty przemysłowe. Zadaniem przedsiębiorstwa MHI jako właściciela i podmiotu odpowiedzialnego za zagospodarowanie gruntów było założenie infrastruktury i uporządkowanie terenu tak, aby były „gotowe pod budowę”, a następnie sprzedanie go inwestorom, w tym grupie JLR. Grupa JLR nie miała obowiązku uiszczania żadnej opłaty, ponieważ zgodnie z umową inwestycyjną miała ona nabyć grunty dopiero po ich przekształceniu w grunty przemysłowe. Władze słowackie wyjaśniły, że odniesienie w wewnętrznym dokumencie grupy JLR, które sugerowało, jakoby grupa JLR miała uzyskać zwolnienie z opłaty przekształceniowej, opierało się na błędnej interpretacji autora tego dokumentu, który przyjął, że przedmiotową opłatę ma uiścić grupa JLR. Władze słowackie poinformowały również Komisję, że łączna kwota opłat za przekształcenie wszystkich gruntów rolnych położonych na terenie przyszłego NSP w grunty pod zastosowania przemysłowe, które to opłaty byłyby należne w przypadku braku zwolnienia H, wynosiłyby około 30 mln EUR, z czego jedynie 8 mln EUR odnosiloby się do obszaru JLR.

⁽²¹⁾ Dz.U. C 209 z 10.7.1997, s. 3.

4.2. Uwagi Słowacji na temat zgodności zgłoszonej pomocy

4.2.1. Kwalifikowalność „kosztów rezerwy” jako kosztów inwestycji

- (57) Władze słowackie potwierdziły kwalifikowalne pozycje kosztowe wskazane w tabeli 1 w decyzji o wszczęciu postępowania. Wskazano, że zaproponowane kwalifikowalne koszty inwestycji wynoszą 1 406 620 591 EUR wartości nominalnej, tj. 1 369 295 298 EUR wartości bieżącej. Prezentacja z dnia 18 listopada 2015 r., która wchodzi w skład dokumentacji grupy JLR i w której wskazano koszty rezerwy, została sporządzona do celów analiz finansowych i nie zawarto w nich innych kosztów rezerwy niż kwalifikowalne pozycje kosztowe, które wskazano w tabeli 1 w decyzji o wszczęciu postępowania. Te kwalifikowalne pozycje kosztowe odzwierciedlały koszty przewidywane w momencie składania wniosku o przyznanie pomocy i obejmują kwotę przeznaczoną na finansowanie każdej z kwalifikowalnych pozycji kosztowych w ramach ostrożnego podejścia do szacowania kosztów. Władze słowackie uważają zatem, że pełna kwota 1 406 620 591 EUR wartości nominalnej jest kwalifikowalna.

4.2.2. Brak efektu zachęty zgłoszonej pomocy regionalnej w formie dotacji

- (58) Władze słowackie uważają, że przeprowadziły właściwą kontrolę wiarygodności scenariusza alternatywnego i że wątpliwości Komisji są nieuzasadnione, ponieważ Meksyk był wiarygodną alternatywą dla lokalizacji zakładu na terytorium Unii. Zdaniem Słowacji wiosną 2015 r. Meksyk nadal był możliwą lokalizacją planowanej inwestycji i nie był rozważany jako lokalizacja dodatkowej inwestycji realizowanej równoległe. W związku z tym pomoc państwa zaproponowana przez Słowację była konieczna, aby grupa JLR wybrała Słowację jako lokalizację swojej inwestycji.
- (59) Władze słowackie podkreślają, że Meksyk był wiarygodną lokalizacją alternatywną z trzech następujących przyczyn:
- Kiedy grupa JLR przygotowywała swoją decyzję o lokalizacji, w Meksyku działało już wielu producentów samochodów, w tym wielu producentów oryginalnego sprzętu klasy premium, lub realizowało w tym państwie swoje inwestycje. Kilku producentów samochodów rozpoczęło prace inwestycyjne w Meksyku po podjęciu przez grupę JLR decyzji o lokalizacji. W szczególności przedsiębiorstwa VW i Audi mają zakłady w Puebli, w związku z czym można wywnioskować, że miały one do czynienia z takimi samymi zagrożeniami dotyczącymi jakości, jak te zidentyfikowane przez grupę JLR. Zagrożenia te nie wpłynęły na decyzję VW/Audi o lokalizacji inwestycji w Puebli.
  - Grupa JLR udostępniła wiele sporządzonych niedawno dokumentów z wielu źródeł, które wskazują, że lokalizacja w Meksyku była przedmiotem dogłębnych rozważań i że przeprowadzono pełną analizę finansową, w ramach której porównano lokalizacje w Meksyku i w Słowacji. W kontekście studium wykonalności w ramach projektu „Oak” Meksyk został określony jako najbardziej obiecująca lokalizacja w Ameryce Północnej już pod koniec stycznia 2015 r. Po przeprowadzeniu szeroko zakrojonych badań, w ramach których porównano różne lokalizacje w Meksyku, na posiedzeniu Rady ds. Strategii z dnia 27 kwietnia 2015 r. wskazano Pueblę jako najlepszą alternatywę poza Unią z uwagi na jej bliskość do portów, korzystne ceny, istniejącą bazę dostawców i korzyści związane z rynkiem pracy. Ponieważ proces wyboru lokalizacji w Europie, tj. studium wykonalności w ramach projektu „Darwin”, był opóźniony, na niektórych spotkaniach i w niektórych dokumentach skupiono się na wynikach projektu „Darwin”, przedstawiając mniej szczegółowych informacji dotyczących Meksyku. Jeżeli chodzi o prezentację z dnia 10 lipca 2015 r., władze słowackie stwierdziły, że przyczyną, dla której alternatywie w ramach projektu „Oak” poświęcono mniejszą liczbę slajdów, może być kontekst spotkania i fakt, że uczestnicy spotkania byli już zaznajomieni z informacjami na temat Meksyku i Puebli. Aby opracować zalecenie dotyczące lokalizacji na spotkanie Forum ds. Globalizacji, które miało zostać wydane w lipcu, grupa JLR dokonała obliczeń na podstawie szczegółowych modeli finansowych, porównując koszty w konkurencyjnych lokalizacjach. Te obliczenia finansowe przeprowadzono na takich samych podstawach w odniesieniu do obu lokalizacji; przeprowadzono również ocenę jakościową ich wad i zalet.
  - Meksyk był alternatywą dla Słowacji przedstawioną na kolejnych posiedzeniach kadry kierowniczej i rady dyrektorów grupy JLR, na których podjęto decyzję o lokalizacji.
- (60) Władze słowackie przedstawiły kolejne dowody, takie jak prezentacje skierowane do rady dyrektorów, studium wykonalności dotyczące Meksyku, informacje wymienione z władzami meksykańskimi, ustalenia z wizyty terenowej, którą kadra kierownicza wyższego szczebla złożyła w czerwcu 2015 r. na terenach z tzw. krótkiej listy w Puebli i w trakcie której przeprowadzono pogłębioną analizę strategicznych czynników jakościowych, a także zestawienie kosztów w ramach scenariusza *alternatywnego z kosztami lokalizacji w Europie Środkowo-Wschodniej* z dnia 10 czerwca 2015 r.

- (61) Władze słowackie sugerują, że wątpliwości Komisji opierają się na niedokładnych doniesieniach prasowych, którym wyraźnie przeczą przekazane ostatnio wewnętrzne dokumenty grupy JLR z okresu od marca do lipca 2015 r. Władze słowackie przedstawiły wiele dowodów, aby wykazać, że wiosną 2015 r. Meksyk nadal był rozważaną lokalizacją i nie zrezygnowano z niej na rzecz lokalizacji w Unii. Dowody te pochodzą z różnych źródeł i z różnych szczebli organizacyjnych grupy JLR, tj. od kadry kierowniczej wyższego szczebla grupy JLR, zespołów roboczych grupy JLR, konsultantów zewnętrznych i urzędników państwowych Meksyku. Szczególnie istotne są dokumenty, które delegacja grupy JLR ze szczebla kierowniczego sporządziła w ramach przygotowań i działań następczych w związku z wizytą w Puebli w czerwcu 2015 r. W momencie podjęcia przez grupę JLR decyzji o lokalizacji w Nitrze, tj. latem 2015 r., jedynie wstrzymano rozpatrywanie lokalizacji w Meksyku.
- (62) Przeprowadzone przez Ernst & Young badanie pod tytułem „Project Oak – Golden Site Report Out” opublikowano w dniu 20 marca 2015 r. Grupa JLR skorzystała z niego w ramach przeglądu rentowności terenów z krótkiej listy w Meksyku. W protokole posiedzenia Rady ds. Rozwoju Międzynarodowego z dnia 30 marca 2015 r. stwierdzono, że „uzgodniono, że należy kontynuować prowadzone obecnie prace w celu oceny alternatywnych lokalizacji w Turcji i Meksyku”. W dzienniku akcji i protokole posiedzenia Rady ds. Strategii z dnia 27 kwietnia 2015 r. znalazło się następujące sformułowanie: „Puebla w Meksyku zatwierdzona jako alternatywna lokalizacja poza UE”. W przeglądzie procesu selekcji terenów w Meksyku, który zaprezentowano na Forum ds. Globalizacji w dniu 10 lipca 2015 r., potwierdzono tę decyzję, a w dniu 11 maja 2015 r. zgłoszono, że: „[Stany meksykańskie] H[...] i G[...] – wstrzymano rozpatrywanie lokalizacji; Puebla – przejście do dalszych analiz (na podstawie lokalizacji w H[...], A[...] i S[...])”. Lokalizacja w H[...] stała się „preferowanym wariantem z uwagi na bliskość portów, istniejącą bazę dostawców i rynek pracy”. Na posiedzeniu Forum ds. Globalizacji w dniu 15 maja 2015 r. do krótkiej listy – obok Meksyku w ramach projektu „Oak” – włączono Słowację i Polskę w ramach projektu „Darwin”. W dniu 22 maja 2015 r. grupa JLR otrzymała formalną odpowiedź od stanu Puebla, w której omówiono dostępne środki zachęty, ryzyko sejsmiczne, porozumienia z przedsiębiorstwem VW dotyczące ograniczeń oraz harmonogram. W sekcji pt. „Darwin update” protokołu i dzienniku akcji posiedzenia Rady ds. Rozwoju Międzynarodowego z dnia 1 czerwca 2015 r. odnotowano, że „przedmiotem dyskusji były głównie następujące kwestie: [...] Objaśniono postępy w rozmowach na temat Meksyku i plany kolejnej wizyty terenowej w celu przeprowadzenia pogłębionej analizy lokalizacji w Puebli”. Ocena przepływów pieniężnych, którą zawarto w prezentacji z dnia 10 czerwca 2015 r. pt. „Project Darwin – counter-factual cost differential to CEE”, wykazała, że celem analizy przeprowadzonej przez grupę JLR było porównanie „Meksyku z Polską” i „Meksyku ze Słowacją”. Na posiedzeniu Rady ds. Strategii z dnia 15 czerwca 2015 r. skupiono się na projekcie „Darwin”, ale zawarto w nim również punkt działań dotyczący „przeprowadzenia wizyty terenowej w Meksyku w celu omówienia zapytania ofertowego dotyczącego lokalizacji w Puebli”. W tygodniu, w którym wypadł dzień 15 czerwca 2015 r., zespół pod przewodnictwem dyrektora ds. globalnego rozwoju biznesowego grupy JLR odbył wizytę terenową w stanie Puebla i odwiedził tereny w H[...] i A[...]. W dniu 25 czerwca 2015 r. grupa JLR skierowała pismo do gubernatora stanu Puebla, w którym potwierdziła, że lokalizacja w H[...] znalazła się na krótkiej liście. Notatki sporządzone do celów posiedzenia Forum ds. Globalizacji w dniu 10 lipca 2015 r. zawierają podsumowanie ustaleń, które poczyniono w trakcie wizyty w lokalizacjach w H[...] i A[...]. Jak wynika z protokołu tego posiedzenia Forum ds. Globalizacji, jego celem było „podjęcie decyzji dotyczącej preferowanego miejsca spośród tych uwzględnionych w projektach »Darwin« i »Oak« oraz przeprowadzenie procesu w celu podpisania umownie wiążącej umowy inwestycyjnej, planowanego na dzień 30 września”. Lokalizacje brane pod uwagę obejmowały Nitrę (Słowacja), Jawor (Polska) i Pueblę (Meksyk). W dalszej części protokołu stwierdzono, że: „lokalizację w Nitrze (lokalizację preferowaną w ramach procesu »Darwin«) w porównaniu z lokalizacją w Puebla (lokalizację preferowaną w ramach procesu »Oak«) przedstawiono jako miejsce niekorzystne ze względu na znaczące koszty”. W prezentacji przygotowanej na to posiedzenie stwierdzono, że: „Po uwzględnieniu niewymiernych czynników ryzyka i innych wymiernych aspektów oraz przy założeniu, że pomoc państwa UE zostanie zapewniona na rozważanym poziomie, uważamy, że okoliczności te równoważą zalety lokalizacji w Meksyku w zakresie kosztów, i zalecamy, aby wstrzymać rozpatrywanie lokalizacji w Puebli (Meksyk)”. W protokole posiedzenia rady dyrektorów grupy JLR z dnia 3 sierpnia 2015 r. stwierdzono, że „po przeprowadzeniu szczegółowej oceny lokalizacji, na dziesiątym posiedzeniu Forum ds. Globalizacji, które odbyło się w lipcu, ustalono, że zalecanym miejscem powinna być Nitra na Słowacji pod warunkiem uzyskania zgody zarządu”. W odnośnej prezentacji przygotowanej na posiedzenie rady dyrektorów grupy JLR opisano „proces, w ramach którego spośród lokalizacji wybranych w ramach projektów »Darwin« i »Oak« wybrano jedno miejsce”.
- (63) Władze słowackie wyjaśniły, że grupa JLR nie zwróciła się do władz meksykańskich z oficjalnym wnioskiem o przyznanie pomocy, ponieważ w Meksyku nie istnieje system pomocy państwa. Grupa JLR otrzymała jednak od rządu stanu Puebla szczegółowe informacje na temat tego, co można by jej zaoferować, gdyby zdecydowała się zrealizować inwestycję w tej lokalizacji.
- (64) Władze słowackie potwierdzają, że inwestycja w Meksyku nie była rozważana jako druga inwestycja w dodatku do zakładu na terytorium Unii. Sugerują, że wątpliwości Komisji opierają się na jednym dokumencie grupy JLR, który rzeczywiście w pewnym stopniu wprowadza w błąd, i twierdzą, że w dokumencie tym w niewłaściwy sposób przedstawiono dyskusje, które przeprowadzono na spotkaniu wyjazdowym członków Komitetu Wykonawczego w dniu 21 stycznia 2015 r., tj. sześć miesięcy przed podjęciem decyzji o lokalizacji. W każdym razie wspominany dokument grupy JLR traci na znaczeniu, jeżeli wziąć pod uwagę wiele innych dowodów, które powstały w późniejszym czasie i zgodnie z którymi dwie omawiane lokalizacje były traktowane jako

alternatywne. Wyjaśniono w nich ponadto, że dodatkowe moce produkcyjne, które uzyskano by poprzez budowę nowego zakładu (300 000 pojazdów rocznie), wynoszą już 50 % mocy produkcyjnych grupy JLR. Nierealne byłoby założenie, że grupa JLR rozważałaby inwestycję w drugi projekt tej samej skali w tym samym czasie lub nawet w perspektywie krótko- lub średnioterminowej.

- (65) Władze słowackie wyjaśniły, dlaczego w sprawozdaniu z posiedzenia i prezentacji z dnia 21 stycznia 2015 r. na potrzeby spotkania wyjazdowego członków Komitetu Wykonawczego wspomniano o budowie dwóch zakładów. Zdaniem Słowacji grupa JLR planowała początkowo uruchomić produkcję w nowym zakładzie z wydajnością 150 000 pojazdów rocznie, tj. uruchomić etap 1 w zakładzie nr 1, a następnie zwiększyć moce produkcyjne do 300 000 pojazdów w [2020–2025] r., a więc przystąpić do etapu 2 w zakładzie nr 1. W czasie spotkania przeprowadzonego w styczniu 2015 r. odnotowano jednak tak intensywny wzrost popytu na pojazdy grupy JLR, że członkowie Komitetu Wykonawczego przez krótki czas rozważali budowę drugiego zakładu w innej lokalizacji w okresie 5–10 lat po zakończeniu robót w pierwszej lokalizacji, o ile istniałby wystarczający popyt. Ta przyszła lokalizacja nie została omówiona szczegółowo na spotkaniu, ponieważ decyzja w tej sprawie była sprawą odległą. Władze słowackie zauważyły, że sformułowanie użyte w protokole spotkania wyjazdowego, zgodnie z którym grupa JLR miała potrzebować dwóch zakładów, aby zaspokoić przewidywany popyt, wynikało z pomylenia dwóch etapów w zakładzie nr 1 albo z położenia w tym protokole zbyt dużego nacisku na ograniczoną dyskusję o wybudowaniu ewentualnego drugiego zakładu w bardziej odległej przyszłości.
- (66) Władze słowackie podkreślają, że dokumenty wewnętrzne grupy JLR spójnie wskazują, że grupa JLR chciała zainwestować tylko w jednej lokalizacji. W protokole posiedzenia Forum ds. Globalizacji z dnia 10 lipca 2015 r. wskazano, że jako preferowaną lokalizację wybrano Nitrę, a nie Meksyk, i że te dwie lokalizacje porównywano ze sobą jako miejsca alternatywne. Grupa JLR rozważała produkcję wyłącznie w jednym miejscu: „jesteśmy gotowi, aby wybrać jedno państwo z lokalizacji wyselekcjonowanych w ramach projektów »Darwin« i »Oak«”.
- (67) Ważną rolę w procesie decyzyjnym odgrywały aspekty strategiczne, ale pomoc była niezbędna, aby skłonić do podjęcia decyzji o lokalizacji na Słowacji. Władze słowackie uważają, że niewłaściwe jest twierdzenie, że zaproponowana pomoc państwa pokrywa jedynie „nieznaczna” część różnicy wartości bieżącej netto, co można wywnioskować ze stanowiska Komisji przedstawionego w decyzji o wszczęciu postępowania, zgodnie z którą pomoc w kwocie nominalnej wynosiła 47 % różnicy wartości bieżącej netto ⁽²²⁾. W dokumentach wewnętrznych grupy JLR wyraźnie stwierdzono, że decyzja o lokalizacji została doskonale wyważona, a jej podjęcie zależało od przyznania pomocy państwa. W protokole posiedzenia rady dyrektorów przedsiębiorstwa Tata Motors Limited z dnia 18 września 2015 r. stwierdzono bowiem, że „elementy faktoringu czynników jakościowych i ryzyka, całkowita zmieniona pomoc państwa w wysokości [150–200] mln GBP ⁽²³⁾ w gotówce były wystarczające, aby kontynuować działania zmierzające do uatrakcyjnienia lokalizacji w Nitrze względem lokalizacji w Meksyku”. Podobnie było w przypadku decyzji grupy JLR z listopada 2015 r. potwierdzającej wybór lokalizacji zakładu w Nitrze, która zależała od tego, czy „otrzymana zostanie cała kwota pomocy państwa”. W rezultacie grupa JLR nalegała na to, aby w umowie inwestycyjnej przewidzieć, że warunkiem przyjęcia przez nią zobowiązań inwestycyjnych jest otrzymanie 100 % pomocy regionalnej w formie dotacji.
- (68) Słowacja wskazała ponadto, że jeżeli chodzi o ryzyko opóźnienia w realizacji projektu w Meksyku, element ten został wyraźnie uwzględniony w porównaniu danych finansowych i został tym samym poddany właściwej analizie. Słowacja odniosła się do prezentacji przygotowanej na posiedzenie Forum ds. Globalizacji z dnia 10 lipca 2015 r., w której stwierdzono, że „w przypadku Meksyku przewiduje się dłuższy harmonogram realizacji zadania nr 1 [...] przedział 6–9 miesięcy wskazany powyżej”.

4.2.3. Brak proporcjonalności

- (69) Władze słowackie twierdzą, że grupie JLR nie przyznano żadnych dodatkowych elementów pomocy, w związku z czym uważają pomoc za proporcjonalną.

4.2.4. Wyraźne negatywne skutki – negatywny wpływ na spójność

- (70) Władze słowackie podkreśliły, że słowacka pomoc nie ma negatywnego wpływu na spójność ze szkodą dla Polski, i przypomniły, że „w dniu 10 lipca Forum ds. Globalizacji ustaliło, że Jawor (Polska) nie był rentowną lokalizacją z uwagi na poważne obawy co do podstawowych warunków lokalizacji i możliwości realizacji inwestycji. W związku z tym spółka musiała wybrać między Nitrą (Słowacja) a Pueblą (Meksyk). Spółka wybrała Słowację jako preferowaną lokalizację i zezwoliła na przeprowadzenie szczegółowego studium wykonalności. Rozpatrywanie lokalizacji w Meksyku zostało wstrzymane”. Jawor został odrzucony jako wariant alternatywny dla Nitry w momencie podjęcia decyzji o ostatecznym zaleceniu lokalizacji z dnia 10 lipca 2015 r., która miała zostać ratyfikowana przez radę dyrektorów na początku sierpnia 2015 r. Na posiedzeniach, które odbyły się odpowiednio w dniu 3 i 7 sierpnia 2015 r., radę dyrektorów grupy JLR i przedsiębiorstwa Tata Motors nie uznały Jaworu za wariant alternatywny dla Nitry.

⁽²²⁾ Na podstawie danych liczbowych wskazanych przez Komisję w przypisie 55 decyzji o wszczęciu postępowania.

⁽²³⁾ Kwota odpowiada kwalifikowalnym kosztom inwestycji w wysokości [1 700–2 100] mln GBP.

4.2.5. Wyraźne negatywne skutki dla wymiany handlowej – przekroczony pułap maksymalnej intensywności pomocy

- (71) Władze słowackie uważają, że nie przyznano żadnej pomocy poza pomocą zgłoszoną, w związku z czym odrzucają wątpliwości Komisji, która obawia się, że dopuszczalny pułap intensywności pomocy został przekroczony i w rezultacie pomoc mogła mieć wyraźne negatywne skutki dla wymiany handlowej.

5. UWAGI GRUPY JLR

5.1. Wprowadzenie

- (72) Grupa JLR zgadza się z uwagami władz słowackich z dnia 20 lipca 2017 r. i objaśniła niektóre konkretne elementy.

5.2. Uwagi grupy JLR dotyczące ewentualnej dodatkowej pomocy niezgłoszonej

- (73) Grupa JLR uważa, że działania władz słowackich na rzecz budowy NSP były niezbędne, aby miejsce stało się rentowne i atrakcyjne pod względem inwestycyjnym. Grupa JLR zdawała sobie sprawę z tego, że nie powinna ona korzystać z infrastruktury na zasadzie wyłączności, powinna uiszczać normalne opłaty za dostęp lub podatki, które byłyby należne w normalnej sytuacji, zapłacić cenę rynkową za grunty, które miała nabyć, i pokryć koszty wszelkich dostosowań terenu, które wykraczały poza standardowy zakres i miały być dostosowane do szczególnych potrzeb przedsiębiorstwa.
- (74) Grupa JLR utrzymuje, że NSP i rozwój infrastruktury nie są dedykowane grupie JLR. Fakt przyjęcia planów zagospodarowania i aktów ustawodawczych w latach 90. XX w. dowodzi, że plany nie zostały opracowane jedynie w odpowiedzi na zainteresowanie grupy JLR. Przeciwnie, istnienie strefy parku przemysłowego Nitra Sever i planów dalszego rozwoju obszarów przemysłowych, które sporządzono wiele lat temu, były czynnikami przemawiającymi na korzyść lokalizacji w Nitrze w ramach procesu decyzyjnego grupy JLR. Ten korzystny wpływ udokumentowano w wewnętrznych dokumentach procesu decyzyjnego grupy JLR, które zawierają takie sformułowania, jak „położony na terenie profesjonalnie zbudowanego parku przemysłowego”⁽²⁴⁾, „najlepsza polisa ubezpieczeniowa z uwagi na przygotowane grunty pod budowę i obecność infrastruktury”⁽²⁵⁾ oraz „tereny w istniejącym parku przemysłowym w sąsiedztwie fabryk”⁽²⁶⁾.
- (75) Ponadto grupa JLR wskazuje, że nabyła jedynie 55 %, tj. 185 hektarów z 338 hektarów, obszaru NSP nadającego się pod działalność gospodarczą i że prawo odmowy i prawa do zakupu nie umożliwiały grupie JLR zajęcia lub kontrolowania gruntów. Grupa JLR przypomina również, że częściowo zrzekła się prawa do odmowy w odniesieniu do obszaru północnego w dniu 25 sierpnia 2017 r. Zachowała to prawo w odniesieniu do 28,5 hektara.
- (76) Grupa JLR uważa, że zapłaciła pełną cenę rynkową za grunty, które kupiła jako „gotowe pod budowę”, ponieważ cena ta została ustalona niezależnie na podstawie trzech wycen ekspertów, w których grunty wyraźnie wskazano jako doprowadzone do stanu „gotowych pod budowę”, co wskazuje, że przeprowadzono na nich ogólne prace dotyczące przygotowania terenu niezbędne do uzyskania tego statusu. Grupa JLR wskazuje również, że pokryła pełne koszty wszelkich prac, które zostały przeprowadzone zgodnie ze specyfikacją grupy JLR i wykraczały poza standardowy zakres. Koszty tych prac wynoszą prawie dwukrotność kwoty 16,9 mln EUR, którą początkowo wskazano w umowie inwestycyjnej jako kwotę przeznaczoną na ten cel.
- (77) Grupa JLR wyjaśnia ponadto, że kwota 75 mln EUR, o której mowa w pkt 16 decyzji o wszczęciu postępowania, nie jest ceną, za którą przedsiębiorstwo MHI zakupiło grunty na obszarze JLR od osób trzecich, ale całkowitymi wydatkami przedsiębiorstwa MHI na zakup gruntów w całym NSP.
- (78) Grupa JLR twierdzi również, że nie korzystała z żadnego zwolnienia z opłaty przekształceniowej. Grupa JLR nie nabyła gruntów rolnych, lecz grunty przemysłowe, a wszystkie trzy wyceny gruntów, którymi posłużono się w celu ustalenia ceny rynkowej odnosiły się wyraźnie do gruntów gotowych pod zabudowę w strefach przemysłowych. Grupa JLR przyznaje, że w jednym z jej dokumentów wewnętrznych rzeczywiście wskazano na zwolnienie z opłaty przekształceniowej w wysokości do [50–110] mln EUR, wyjaśnia jednak, że wynikało to z błędnego zrozumienia przez doradcę i że informacja ta nie była oparta na danych przekazanych przez władze słowackie.

⁽²⁴⁾ Sprawozdanie Rady ds. Rozwoju Międzynarodowego z dnia 30 marca 2015 r.

⁽²⁵⁾ Prezentacja Rady ds. Rozwoju Międzynarodowego z dnia 1 czerwca 2015 r.

⁽²⁶⁾ Prezentacja Rady ds. Strategii z dnia 15 czerwca 2015 r.

5.3. Uwagi na temat zgodności zgłoszonej pomocy

- (79) Grupa JLR utrzymuje, że pomoc regionalna była nieodłącznym elementem zachęcającym do inwestycji w Nitrze. Grupa JLR potwierdza, że wzięła pod uwagę „względy strategiczne” oraz możliwość otrzymania pomocy państwa w celu zrekomensowania dodatkowych kosztów; podkreśla jednak, że same względy strategiczne lub względy strategiczne wraz z niższą kwotą pomocy nie wystarczyłyby do podjęcia decyzji o lokalizacji w Nitrze.
- (80) Grupa JLR podkreśla, że inni producenci pojazdów podjęli decyzję o inwestycjach w Meksyku zarówno przed, jak i po podjęciu przez nią decyzji o lokalizacji. Inwestycje innych producentów pojazdów w Meksyku potwierdzają wiarygodność tego kraju jako potencjalnej lokalizacji projektu inwestycyjnego grupy JLR. W istocie grupa JLR poświęciła ponad 18 miesięcy na przeprowadzenie oceny wariantu meksykańskiego. W ocenie tej uwzględniono powołanie zespołu odpowiedzialnego za projekt, pozyskanie doradców zewnętrznych, nawiązanie kontaktów z urzędnikami państwowymi w Meksyku, a także wyjazdy terenowe, w tym nawet osób zajmujących stanowiska na najwyższym szczeblu kierowniczym w zespole ds. globalnego rozszerzenia działalności grupy JLR.
- (81) Grupa JLR podkreśla, że w trakcie całego procesu decyzyjnego rozważała lokalizację w Meksyku jako możliwą alternatywę, czego dowodem jest wiele aktualnych dokumentów wewnętrznych przedłożonych Komisji. Grupa JLR uważa, że przeciwne stanowisko przedstawione w niektórych doniesieniach prasowych, o których mowa w decyzji o wszczęciu postępowania, ma charakter czysto spekulacyjny i nie odzwierciedla procesu decyzyjnego grupy JLR.
- (82) Ponadto grupa JLR twierdzi, że jej zamiarem było zrealizowanie inwestycji w jednej lokalizacji. Nigdy nie brano pod uwagę możliwości realizowania jednoczesnej lub przyszłej inwestycji w drugim miejscu. Grupa JLR przyznaje, że protokół z wyjazdowego posiedzenia członków Komitetu Wykonawczego z dnia 21 stycznia 2015 r. rzeczywiście odnosi się do zakładu nr 2, ponieważ w czasie tego posiedzenia domniemywano – co zostało w związku z tym zapisane w protokole – że w przypadku wystarczającego popytu grupa JLR mogłaby rozważyć budowę innego zakładu w innej lokalizacji w okresie od pięciu do dziesięciu lat po zakończeniu inwestycji początkowej. Grupa JLR podkreśla jednak, że tej długoterminowej możliwości nie omówiono szczegółowo ani w materiałach z posiedzenia, ani w trakcie samego posiedzenia. Materiały z posiedzenia odnoszą się raczej do etapu 1 i etapu 2 projektu inwestycyjnego w tej samej lokalizacji, tj. do strategii grupy JLR dotyczącej uruchomienia produkcji 150 000 pojazdów rocznie w 2018 r. w pierwszym etapie (etap 1 dla zakładu 1) i zwiększenia zdolności produkcyjnych do 300 000 pojazdów rocznie w latach [2020–2025] (etap 2 dla zakładu 1). Grupa JLR sugeruje ponadto, że trudno sobie wyobrazić równoległe wybudowanie dwóch dodatkowych zakładów, jednego na terytorium Unii i jednego w Ameryce Północnej, z których każdy posiadałby zdolności produkcyjne odpowiadające 300 000 pojazdów rocznie, biorąc pod uwagę fakt, że w roku obrotowym 2014/2015 grupa JLR sprzedała tylko 462 209 pojazdów. W kontekście powyższych danych nie istnieją racjonalne podstawy ekonomiczne, by sądzić, że grupa JLR mogła mieć zamiar zwiększenia swoich rocznych zdolności produkcyjnych w perspektywie krótko- i średnioterminowej o 600 000 pojazdów.
- (83) Grupa JLR podkreśla, że lokalizacja w Jaworze w Polsce nie była możliwą alternatywą dla lokalizacji w Nitrze lub Meksyku, ze względu na wiążące się z nią podstawowe problemy, w szczególności drogę przecinającą ten teren. Z tego powodu zarząd nie uwzględnił lokalizacji w Jaworze jako potencjalnej alternatywy dla lokalizacji w Nitrze, co udokumentowano w prezentacji z posiedzenia rady dyrektorów z dnia 18 listopada 2015 r.

6. OCENA POMOCY

6.1. Wprowadzenie

- (84) W niniejszej sekcji Komisja zwróci przede wszystkim uwagę na to, czy całkowita pomoc na rzecz grupy JLR ogranicza się do zgłoszonej pomocy, czy też grupa JLR korzysta z dodatkowych elementów pomocy, w szczególności na zgodność cen sprzedaży z wartością rynkową, dedykowane/dostosowane prace infrastrukturalne finansowane ze środków publicznych i na zwolnienie z opłaty przekształceniowej. Po zbadaniu zgodności pomocy z prawem Komisja przedstawi ostateczną opinię na temat zgodności otrzymanej pomocy.

6.2. Istnienie pomocy

6.2.1. Zgłoszona dotacja bezpośrednia

- (85) Z powodów przedstawionych w decyzji o wszczęciu postępowania Komisja uważa, że zgłoszona dotacja bezpośrednia stanowi pomoc państwa w rozumieniu art. 107 ust. 1 TFUE, co w świetle tego, że dotacji udziela się z zasobów państwowych, ma charakter selektywny, stanowi korzyść gospodarczą na rzecz grupy JLR, może mieć wpływ na wymianę handlową między państwami członkowskimi i zakłóca konkurencję lub grozi jej zakłóceniem.

6.2.2. Ewentualna dodatkowa pomoc niezgłoszona

- (86) Jak wspomniano w sekcji 3.1, w decyzji o wszczęciu postępowania Komisja stwierdziła, iż istnieje możliwość, iż grupa JLR mogła skorzystać z pewnej kwoty dodatkowej pomocy państwa w kontekście rozwoju NSP i zakupu terenów grupy JLR. Komisja rozważyła trzy scenariusze, w jakich omawiana transakcja mogłaby prowadzić do udzielenia dodatkowej pomocy państwa na rzecz grupy JLR:
- a) w pkt 118 decyzji o wszczęciu postępowania stwierdzono, że jeżeli NSP kwalifikowałby się jako infrastruktura dedykowana grupie JLR, zapłata przez grupę JLR z tytułu udziałów własnościowych i innych praw związanych z NSP w normalnych warunkach rynkowych musiałaby pokryć koszty rozwoju infrastruktury poniesione przez państwo słowackie w związku z budową NSP, z wyjątkiem kosztów związanych z rozwojem infrastruktury o charakterze prawdziwie ogólnym, których jeszcze wtedy nie określono;
  - b) nawet jeżeli stwierdzi się, że NSP jako całość nie kwalifikuje się jako infrastruktura dedykowana grupie JLR, w decyzji o wszczęciu postępowania podano w wątpliwość, czy niektórych prac przeprowadzonych przez Słowację w celu rozwinięcia i podłączenia terenu grupy JLR nie opracowano specjalnie, aby zaspokoić szczególne potrzeby grupy JLR, i czy wartość tych prac odpowiednio odzwierciedlono w wycenach przygotowanych przez niezależnych ekspertów oraz w cenie zapłaconej ostatecznie przez grupę JLR za grunt i odpowiednią infrastrukturę;
  - c) ponadto w decyzji o wszczęciu postępowania wspomniano również, że za dodatkowy środek pomocy na rzecz grupy JLR można uznać zwolnienie z opłaty przekształceniowej.

6.2.2.1. Kwestia tego, czy NSP można uznać za infrastrukturę dedykowaną grupie JLR.

- (87) Aby stwierdzić, że grupa JLR powinna pokryć pełne koszty rozwoju infrastruktury poniesione przez państwo słowackie, muszą być spełnione jednocześnie następujące dwa warunki: a) NSP stanowi infrastrukturę dedykowaną, tj. grupa JLR kwalifikuje się jako wcześniej określone przedsiębiorstwo, a NSP jest dostosowany do potrzeb grupy JLR; oraz b) koszty te nie obejmują kosztów o charakterze czysto ogólnym.
- (88) Komisja uważa, że tych dwóch warunków, o których mowa w motywie 87, nie spełniono jednocześnie, dlatego też 704 hektary NSP nie kwalifikują się jako infrastruktura dedykowana grupie JLR. Historia rozwoju koncepcji utworzenia tego parku, przedstawiona przez władze słowackie i streszczona w sekcji 4.1.1 niniejszej decyzji, pokazuje, że w dniu 8 lipca 2015 r. zgodnie z prawem utworzono NSP poprzez wydanie certyfikatu znaczącej inwestycji, który nadał władzom słowackim prawo wyłączenia. Podział NSP na strefy przemysłowe rozpoczął się jednak na długo przed tym, jak grupa JLR wykazała zainteresowanie tym obszarem – w tym czasie istniały już konkretne plany dalszego rozwoju obszaru przemysłowego Nitra Sever. Na przykład już w 2014 r. udostępniono szczegółowe plany infrastrukturalne w ramach planu podziału Lužianky na strefy. Ponadto część koncepcji strefy przemysłowej już zrealizowano, między innymi w formie parku przemysłowego Nitra Sever. NSP stanowi zasadniczo rozbudowę parku przemysłowego Nitra Sever. W związku z tym Komisja stwierdza, że grupa JLR nie kwalifikuje się jako możliwe do ustalenia w trakcie oceny *ex ante* przedsiębiorstwo, jeżeli chodzi o rozwój NSP jako taki.
- (89) Ponadto grupa JLR nabyła tylko część NSP. W skład NSP wchodziły grunty nadające się do wykorzystania komercyjnego przeznaczone na sprzedaż inwestorom takim jak grupa JLR oraz tzw. „grunty techniczne”. Grunty techniczne obejmują ponad połowę NSP i są niezbędne dla prowadzenia działań infrastrukturalnych służących całej strefie przemysłowej Nitra Sever, w tym działań na terenie parku przemysłowego Nitra Sever, oraz w pewnym stopniu również terenem leżącym poza granicami tej strefy. Grunty techniczne obejmują na przykład obwodnicę autostradową lub główną drogę wjazdową do dzielnicy Dražovce, jak również liczne strefy ochronne wymagane ze względu na uwarunkowania geograficzne, takie jak np. infrastruktura przeciwpowodziowa, na obszarze których działalność budowlana jest ograniczona. Ponadto Słowacja przedstawiła informacje potwierdzające, że grunty zakupione przez grupę JLR stanowią jedynie 26 % całkowitego obszaru NSP, 55 % NSP w przypadku wyłączenia gruntów technicznych, oraz że na terenie NSP istnieje już pewna liczba innych przedsiębiorstw.
- (90) Komisja stwierdza zatem, że powierzchni 704 hektarów samego NSP nie można uznać za infrastrukturę dedykowaną grupie JLR.

6.2.2.2. Kwestia tego, czy grupa JLR nabyła grunty i infrastrukturę na obszarze NSP po cenie rynkowej

- (91) Jak stwierdzono w pkt 119 decyzji o wszczęciu postępowania, nawet jeśli całej powierzchni 704 hektarów NSP nie można uznać za infrastrukturę dedykowaną grupie JLR, transakcja może nadal wiązać się z pomocą państwa na rzecz grupy JLR albo z powodu pewnych działań na rzecz rozwoju infrastruktury, które mogły zostać przewidziane w celu zaspokojenia szczególnych potrzeb grupy JLR, albo z uwagi na fakt, że grunty mogły zostać sprzedane za cenę niższą niż cena rynkowa. Komisja musi zatem indywidualnie dokonać oceny działań infrastrukturalnych i transakcji sprzedaży gruntów.

Działania infrastrukturalne

- (92) Ponożone przez państwo słowackie koszty infrastruktury, o których mowa w motywie 51, odnoszą się do prac związanych z remediacją gruntu, infrastrukturą drogową, infrastrukturą publiczną, ochroną przeciwpowodziową i gospodarką wodną oraz multimodalnym terminalem transportowym Lužianky.
- (93) W decyzji Komisji SA.36346 – Niemcy – Zagospodarowanie terenu do celów przemysłowych i komercyjnych ⁽²⁷⁾ Komisja zbadała, czy finansowanie ze środków publicznych prac związanych z zagospodarowaniem terenu celem jego przyszłej sprzedaży przedsiębiorstwu przemysłowemu na warunkach rynkowych stanowiło pomoc udzieloną pierwotnemu właścicielowi lub inwestorowi odpowiedzialnemu za zagospodarowanie terenu. Komisja stwierdziła, że przygotowanie terenów publicznych pod budowę i zapewnianie ich podłączenia do mediów, takich jak woda, gaz, energia elektryczna i kanalizacja, oraz połączeń z sieciami transportu, takimi jak transport kolejowy i drogowy, nie stanowi działalności gospodarczej, ale jest jednym z zadań publicznych państwa, polegającym na zapewnieniu i nadzorowaniu gruntów zgodnie z miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego i urbanistycznego. Rozbudowa dostosowana do potrzeb wcześniej określonych nabywców gruntu nie mogła być przedmiotem środka pomocy, a nabywcy musieli zakupić grunt na warunkach rynkowych.
- (94) Komisja uważa, iż koszty poniesione przez Słowację na prace przygotowawcze w celu remediacji gruntu w części NSP nadającej się do wykorzystania komercyjnego nie wykraczają poza standardowe koszty rozwoju, którego celem jest przygotowanie gruntów publicznych pod budowę i że prace te stanowią część zadań publicznych państwa słowackiego polegających na zapewnieniu i nadzorowaniu gruntów zgodnie z miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego i urbanistycznego. Ponieważ prace te wchodzą w zakres misji publicznej, ich finansowanie ze środków publicznych nie stanowi pomocy państwa na rzecz właściciela gruntu lub inwestora w związku z realizacją prac rozwojowych. W tym przypadku właścicielem lub inwestorem jest przedsiębiorstwo MHI. Jednakże kwestia tego, czy ostateczny nabywca gruntu, w tym przypadku grupa JLR, korzysta z przywilejów kwalifikujących się jako pomoc państwa, jest odrębna od kwestii, czy przyznano pomoc państwa na rzecz właściciela gruntu lub wykonawcy. Ponieważ przedsiębiorstwo MHI działa w imieniu państwa i jest przez nie finansowane, jego działania można przypisać państwu. Pomoc państwa na rzecz grupy JLR w formie przeprowadzenia prac związanych z remediacją gruntu i ceny sprzedaży można wykluczyć, jeżeli przedsiębiorstwo MHI nie przeprowadzi bez należnego wynagrodzenia prac związanych z remediacją gruntu na terenie grupy JLR wykraczających poza prace konieczne, aby przygotować grunt „pod zabudowę” i jeżeli przeniesienie własności gruntów odbywa się na warunkach rynkowych.
- (95) Umowa inwestycyjna zawiera wyczerpujący wykaz zakresu prac związanych z remediacją gruntu i odnosi się do przygotowania terenu do prowadzenia standardowej produkcji. Wszystkie dodatkowe prace przygotowawcze w celu remediacji gruntu, które są wymagane ze względu na szczególne potrzeby grupy JLR, zostały określone w umowie inwestycyjnej w nagłówku „Prace przygotowawcze na rzecz konkretnych inwestorów” ⁽²⁸⁾ i są opłacane oddzielnie przez grupę JLR. Komisja odnotowuje również fakt potwierdzenia przez władze słowackie, że prawa nadzorcze grupy JLR podczas fazy budowy ograniczały się do sprawdzenia, czy grunt ten będzie spełniał standard „gruntów przemysłowych gotowych do zabudowy”, czyli standard uzgodniony w kontekście zakupu dokonanego przez grupę JLR od przedsiębiorstwa MHI, który decydował też o cenie sprzedaży. Komisja stwierdza, że prace związane z remediacją gruntu pod zabudowę, a także dodatkowe prace związane ze specyfikacjami grupy JLR nie stanowią pomocy państwa na rzecz grupy JLR, pod warunkiem że są one objęte umową zakupu gruntów zgodną z normami rynkowymi lub wypłacane jest za nie stosowne wynagrodzenie odpowiadające warunkom rynkowym uzgodnionym w ramach umowy inwestycyjnej i dodatkowych płatności. Ocena kwestii spełnienia tego warunku określono w motywach 105–108 niniejszej decyzji.
- (96) W decyzji o wszczęciu postępowania stwierdzono, że rozwój NSP obejmował nie tylko inwestycje publiczne w zakresie prac związanych z remediacją gruntu pod zabudowę, ale także te związane z rozwojem szerokiego wachlarza infrastruktury. Prace infrastrukturalne, których celem jest udostępnienie infrastruktury publicznej oraz połączeń drogowych i kolejowych grupie JLR, prowadzone są poza terenem grupy JLR oraz terenem należącym do innych przedsiębiorstw i nie są dostosowane do wcześniej określonego użytkownika, jak wskazano w motywach 97–104.

⁽²⁷⁾ SA.36346 (2013/N), Dz.U. C 141 z 9.5.2014, s. 1.

⁽²⁸⁾ Władze słowackie zauważyły, że chociaż w decyzji o wszczęciu postępowania wspomina się o pewnych pracach na rzecz konkretnego inwestora o wartości 16,9 mln EUR, którą to kwotę powinna zapłacić grupa JLR, koszty tych prac wzrosły już do 30,1 mln EUR.

- (97) Władze słowackie potwierdziły, że wszystkie prace związane z infrastrukturą publiczną w obrębie granic terenów grupy JLR opłaca grupa JLR oraz że będzie ona płacić cenę rynkową za dostęp do infrastruktury publicznej i korzystanie z niej. Władze słowackie przedstawiły przegląd przepisów mających zastosowanie do obliczania opłat za użytkowanie infrastruktury publicznej. Obowiązujące przepisy określa się na szczeblu państw członkowskich, a Słowacja potwierdziła, że względem użytkowników w NSP nie mają zastosowania żadne przepisy szczegółowe różniące się od tych, które obowiązują w całym kraju. Opłaty za podłączenie i dystrybucję uiszczane przez grupę JLR opierają się na standardowych cennikach mających zastosowanie w podobnych sytuacjach. W związku z tym grupa JLR uiszcza wszystkie opłaty za podłączenie i opłaty dystrybucyjne, zgodnie z obowiązującymi przepisami, które mają zastosowanie w całym kraju i które są regulowane przez Urząd Regulacji Sektorów Sieciowych. Oznacza to, że grupa JLR nie skorzysta z żadnych zwolnień. Komisja uznaje prace w zakresie infrastruktury publicznej za należące w pełni do zakresu misji publicznej państwa słowackiego i stwierdza, że prace związane z infrastrukturą publiczną nie są dedykowane grupie JLR.
- (98) Inwestycja w infrastrukturę drogową, o której mowa w motywie 51 służy wszystkim przedsiębiorstwom ze strefy przemysłowej, w której znajduje się NSP i park przemysłowy Nitra Sever, jak również z całego regionu. Żadnej z dróg nie wybudowano na wyłączny użytek grupy JLR lub w celu zaspokojenia jej szczególnych potrzeb. Drogi są dostępne do użytku publicznego. Władze słowackie potwierdziły, że prace drogowe nie wykraczają poza standardowe inwestycje drogowe i przedstawiły dowody na to, że zasady mające zastosowanie do danego projektu były takie same, jak w przypadku innych projektów. Za drogi wewnętrzne w obrębie granic terenu grupy JLR płaci grupa JLR. Komisja uznaje w związku z tym prace w zakresie infrastruktury drogowej za należące w pełni do zakresu misji publicznej państwa słowackiego i stwierdza, że prace związane z infrastrukturą drogową nie są dedykowane grupie JLR.
- (99) Komisja uznała wcześniej ⁽²⁹⁾, że jeżeli części parkingowej nie wybudowano z myślą o jednym przedsiębiorstwie, ale stanowi ona część planu rozwoju gospodarczego parku przemysłowego, można ją uznać za niededykowaną i nie stanowi ona pomocy państwa. Komisja zauważa, że budowa publicznie dostępnych parkingów znalazła się w planie zagospodarowania gminy Lužianky już w 2014 r. Komisja uznaje zatem prace w zakresie budowy parkingów za należące w pełni do zakresu misji publicznej państwa słowackiego i stwierdza, że nie są one dedykowane grupie JLR.
- (100) Komisja uważa, że inwestycje związane ze strażą pożarną, komisariatami policji, obiektami zajmującymi się utrzymaniem dróg, systemem ochrony przeciwpowodziowej i zarządzaniem wodami podziemnymi to typowe zadania publiczne realizowane w ramach misji publicznej państwa i w związku z tym nie dotyczą one działalności gospodarczej. Ich finansowanie ze środków publicznych nie stanowi pomocy państwa.
- (101) Ze względu na to, że multimodalny terminal transportowy Lužianky jest finansowany przez przedsiębiorstwo ŽSR, które jest państwowym przedsiębiorstwem infrastruktury kolejowej, inwestycję można by przypisać państwu słowackiemu. W pierwszej kolejności Komisja zbadała, czy istnieje korzyść dla grupy JLR.
- (102) Władze słowackie wyjaśniły, że multimodalny terminal transportowy jest finansowany przez przedsiębiorstwo ŽSR ze środków pochodzących z jego działalności komercyjnej, które są ujmowane oddzielnie od środków z jego działalności pozagospodarczej będącej przedmiotem finansowania publicznego. Jeśli chodzi o część infrastruktury związaną z obszarem przechowywania gotowych pojazdów, grupa JLR ubiega się o wyłączność umów. Pozostałe dwie funkcjonalne części multimodalnego terminalu transportowego będą dostępne dla każdego użytkownika na warunkach rynkowych. W związku z tym wydaje się, że przynajmniej część infrastruktury wybudowano na szczególne potrzeby grupy JLR jako wcześniej określonego przedsiębiorstwa.
- (103) Władze słowackie potwierdziły ponadto, że opłaty za użytkowanie wszystkich części terminalu będą obliczane na zasadach komercyjnych i pokryją one wszystkie powiązane koszty inwestycji, koszty operacyjne i koszty inwestycji związanych z odnowieniem lub inwestycji odtworzeniowych. Opłaty będą miały charakter rynkowy i będą ukierunkowane na wewnętrzną stopę zwrotu w ramach projektu [...]. Opłaty za użytkowanie w okresie 30 lat powinny zapewnić zwrot z inwestycji w projekt, zgodnie z oceną dokonaną na podstawie obliczenia *ex ante* wartości bieżącej netto w wysokości [...] mln EUR.
- (104) W związku z tym Komisja uważa, że przedsiębiorstwo ŽSR działa dokładnie w sposób, w jaki w podobnej sytuacji postępowałby podmiot działający w warunkach gospodarki rynkowej. Jeśli transakcje ekonomiczne realizowane przez podmioty publiczne są zgodne z normalnymi warunkami rynkowymi, nie przynoszą korzyści ich kontrahentowi ⁽³⁰⁾. Komisja stwierdza zatem, że grupa JLR nie otrzymuje jakiegokolwiek pomocy państwa w związku z korzystaniem z multimodalnego terminalu transportowego Lužianky.

⁽²⁹⁾ Decyzja Komisji (UE) 2015/508 z dnia 1 października 2014 r. w sprawie domniemanej pomocy na infrastrukturę wdrożonej przez Niemcy na rzecz Propapier PM2 GmbH – pomoc państwa SA.36147 (C 30/10) (ex NN 45/10; ex CP 327/08) (Dz.U. L 89 z 1.4.2015, s. 72).

⁽³⁰⁾ Wyrok Trybunału Sprawiedliwości z dnia 10 lipca 1996 r., SFEI i in., C-39-94, ECLI:EU:C:1996:285, pkt 60–61.

Transakcja dotycząca gruntów

- (105) Słowacja za pośrednictwem przedsiębiorstwa MHI sprzedała grupie JLR 185 hektarów gruntów nadających się pod budowę do wykorzystania komercyjnego, określanych jako obszar JLR po cenie 15,83 EUR za metr kwadratowy lub niespełna 30 mln EUR za całość. W pkt 40 i 41 decyzji Komisji SA.36346 określono, że nabywcy końcowego gruntów przekształconych nie można traktować jako beneficjenta w rozumieniu art. 107 ust. 1 TFUE w odniesieniu do środka na rzecz zagospodarowania terenu, jeżeli ten nabywca końcowy płaci cenę rynkową za przekształcony grunt. Komisja zauważa w tym względzie, że ostateczną cenę zakupu na terenie grupy JLR ustalono jako średnią z trzech niezależnych sprawozdań z wyceny sporządzonych przez ekspertów uznanych w skali międzynarodowej, którzy stosują standardy wyceny zawodowej oraz metody Royal Institution of Chartered Surveyors (Królewskiego Instytutu Rzeczoznawców od Wyceny Nieruchomości). Wszystkie trzy sprawozdania oceniające zawierają oświadczenie o niezależności, zostały udostępnione Komisji i mają zastosowanie do terenu, który przeznaczono na cele przemysłowe, dla którego punkty podłączenia do infrastruktury publicznej są dostępne na granicy terenu, który przygotowano i wyrównano, a także w przypadku którego nie ma dalszych kosztów wynikających z przekształcenia gruntów rolnych w grunty przemysłowe. W sprawozdaniach zakłada się również przeniesienie całości istniejącej infrastruktury publicznej i linii kolejowych na teren strefy przemysłowej, a na terenie parku utworzenie sieci dróg i parkingów publicznych. W trzech sprawozdaniach do oszacowania ceny zastosowano metodę porównawczą, porównując grunty z innymi działkami na Słowacji ⁽³¹⁾, które sprzedano lub które są dostępne w sprzedaży, i korygując te ceny sprzedaży lub ceny ofertowe na podstawie takich czynników, jak wielkość działki, lokalizacja, dostępna infrastruktura, data, kształt, widoczność. Ponadto w sprawozdaniu [...] zastosowano metodę zdyskontowanych przepływów pieniężnych ⁽³²⁾. W omawianych trzech sprawozdaniach oszacowano, że wartość metra kwadratowego terenu grupy JLR wynosi odpowiednio 15,5 EUR, 15,0 EUR i 17,0 EUR.
- (106) W tych trzech sprawozdaniach założenia dotyczące cech charakterystycznych gruntów są identyczne i odpowiadają stanowi terenu grupy JLR po wykonaniu prac w zakresie infrastruktury publicznej.
- (107) Ponadto Komisja zauważa, że sprawozdanie CB Richard Ellis przedłożone przez omyłkę przez władze słowackie było ogólnym sprawozdaniem z badania rynku sporządzonym przez CB Richard Ellis. Zawiera ono jedynie ogólny opis rynku nieruchomości na Słowacji ze wskazaniem średniej ceny za inne działki, które sprzedano lub które są dostępne w sprzedaży na Słowacji, co jest zgodne z cenami za tereny będące punktami odniesienia wykorzystanymi jako podstawa w sprawozdaniach z wyceny terenu grupy JLR. W sprawozdaniu z badania rynku nie wprowadzono żadnych szczególnych korekt w odniesieniu do wyceny ceny rynkowej terenu grupy JLR.
- (108) W związku z tym Komisja stwierdza, że cena zakupu w wysokości 15,83 EUR za metr kwadratowy jest zgodna z warunkami rynkowymi i że sprzedaż gruntów według stanu opisanego w sprawozdaniach z wyceny rynkowej przeprowadzono zgodnie z warunkami rynkowymi.

Wniosek

- (109) Komisja stwierdza, że grupa JLR nie otrzymuje żadnej selektywnej korzyści związanej ze sprzedażą terenu grupy JLR lub z pracami infrastrukturalnymi prowadzonymi w związku z NSP i finansowymi przez państwo słowackie.

6.2.2.3. Zwolnienie z opłaty przekształceniowej

- (110) W decyzji o wszczęciu postępowania Komisja wyraziła wątpliwości co do tego, czy zwolnienie z opłaty przekształceniowej stanowiło pomoc państwa na rzecz grupy JLR.
- (111) Jak stwierdzono w motywie 105, we wszystkich trzech niezależnych sprawozdaniach z wyceny przewidziano z założenia, że teren został przeznaczony na cele przemysłowe i że nie powstały żadne koszty dodatkowe w związku z jego przekształceniem z gruntu rolniczego. Cenę zakupu w wysokości 15,83 EUR za metr kwadratowy uznaje się za cenę rynkową, w przypadku gdy kupujący nie ponosi dodatkowych kosztów związanych z przekształceniem gruntów. Ze względu na to, że zgodność sprzedaży terenu grupy JLR tej grupie z warunkami rynkowymi można ustalić na podstawie niezależnych ekspertyz, zwolnienie przedsiębiorstwa MHI z opłaty przekształceniowej zmniejsza koszty ponoszone przez tę publiczną spółkę celową podczas realizacji zadania publicznego, nie stanowi jednak selektywnej korzyści na rzecz grupy JLR.
- (112) W związku z tym Komisja stwierdza, że zwolnienie z opłaty przekształceniowej nie stanowi pomocy państwa na rzecz grupy JLR w rozumieniu art. 107 ust. 1 TFUE.

⁽³¹⁾ Sprawozdanie [...] rozpoczyna się od określenia wartości innych działek, których ceny mieszczą się w przedziale 10–40 EUR za metr kwadratowy. Sprawozdanie [...] rozpoczyna się od określenia wartości innych działek, których ceny mieszczą się w przedziale 3–55 EUR za metr kwadratowy. Sprawozdanie sporządzone przez CB Richard Ellis rozpoczyna się od określenia wartości innych działek o cenach w przedziale 14–38 EUR za metr kwadratowy.

⁽³²⁾ Metoda zakładała początkową cenę sprzedaży w wysokości 35 EUR za metr kwadratowy oraz proporcjonalną sprzedaż gruntów w ciągu kolejnych 20 lat.

6.2.2.4. Wniosek

- (113) Komisja stwierdza, że warunki sprzedaży terenu grupy JLR grupie JLR oraz warunki prowadzenia prac związanych z remediacją gruntów, przedsiębiorstwami użyteczności publicznej i innych prac infrastrukturalnych nie przysparzają grupie JLR selektywnej korzyści. Dalsza ocena pozostałych łącznych warunków istnienia pomocy państwa w rozumieniu art. 107 ust. 1 TFUE w odniesieniu do oceny pomocy w związku ze sprzedażą gruntów NSP grupie JLR nie jest zatem konieczna. Pomoc państwa na rzecz grupy JLR ogranicza się zatem do zgłoszonej dotacji bezpośredniej.

6.3. Legalność pomocy państwa

- (114) W decyzji o wszczęciu postępowania Komisja stwierdziła, że poprzez powiadomienie o planowanej dotacji bezpośredniej w wysokości 129 812 750 EUR w wartości nominalnej z zastrzeżeniem zatwierdzenia przez Komisję władze słowackie wywiązały się ze swoich zobowiązań wynikających z art. 108 ust. 3 TFUE w odniesieniu do tej części pomocy.

6.4. Zgodność pomocy

6.4.1. Podstawa prawna oceny zgodności pomocy

- (115) Środek zgłoszony w dniu 12 maja 2016 r. ma na celu wspieranie rozwoju regionalnego w kraju nitrzańskim na Słowacji. Należy go zatem poddać ocenie w zakresie zastosowania przepisów dotyczących pomocy regionalnej, które określono w art. 107 ust. 3 lit. a) i c) TFUE, zgodnie z interpretacją wytycznych w sprawie pomocy regionalnej na lata 2014–2020 oraz mapą pomocy regionalnej dla Słowacji na lata 2014–2020. Ocena oparta na wspólnych zasadach oceny wytycznych w sprawie pomocy regionalnej odbywa się w trzech etapach, które obejmują ocenę minimalnych wymogów, wyraźne negatywne skutki oraz przeprowadzenie testu bilansującego. W decyzji o wszczęciu postępowania Komisja stwierdziła, że na podstawie wspólnych zasad oceny spełniono część ogólnych kryteriów zgodności, a w ramach formalnego postępowania wyjaśniającego nie ujawniono żadnych elementów kwestionujących wstępną ocenę tych kryteriów zgodności.
- (116) W decyzji o wszczęciu postępowania Komisja wyraziła jednak wątpliwości w odniesieniu do kwalifikowalności wydatków oraz w odniesieniu do efektu zachęty i proporcjonalności pomocy. W związku z tym Komisja nie była również w stanie sformułować ostatecznej opinii na temat tego, czy projekt spełnia wszystkie minimalne wymogi określone w wytycznych w sprawie pomocy regionalnej. W decyzji o wszczęciu postępowania Komisja nie mogła również wykluczyć występowania wyraźnych negatywnych skutków dla wymiany handlowej i spójności między państwami członkowskimi. W świetle powyższych rozważań Komisja nie była w stanie ustalić, czy pozytywne skutki pomocy, jeżeli takie istnieją, mogłyby w przypadku ewentualnego braku efektu zachęty przeważać nad skutkami negatywnymi.

6.4.2. Kwalifikowalność projektu inwestycyjnego

- (117) Jak stwierdzono w sekcji 3.3.2 decyzji o wszczęciu postępowania, Komisja uważa, że projekt inwestycyjny kwalifikuje się do pomocy regionalnej, a pomoc państwa można uznać za zgodną z rynkiem wewnętrznym pod warunkiem spełnienia wszystkich kryteriów zgodności określonych w wytycznych w sprawie pomocy regionalnej.

6.4.3. Kwalifikowalność wydatków

- (118) W decyzji o wszczęciu postępowania wyrażono wątpliwości związane z kwalifikowalnością „kosztów realizacji”. Zgodnie z pkt 20 lit. e) wytycznych w sprawie pomocy regionalnej „koszty kwalifikowalne” oznaczają, na potrzeby pomocy inwestycyjnej, rzeczowe aktywa trwałe oraz wartości niematerialne i prawne związane z inwestycją początkową lub kosztami wynagrodzenia”. Władze słowackie przedstawiły szczegółowy podział pozycji kosztowych uznanych za kwalifikowalne. Te kwalifikowalne pozycje kosztowe odzwierciedlały koszty przewidywane w momencie składania wniosku o przyznanie pomocy i obejmują kwotę przeznaczoną na finansowanie każdej z kwalifikowalnych pozycji kosztowych w ramach ostrożnego szacowania kosztów. W umowie inwestycyjnej całkowitą kwotę nominalną w wysokości 1 406 620 590 EUR uznaje się za „planowaną inwestycję w ramach projektu”, na który grupa JLR przeznaczyła wydatki ⁽³³⁾.

⁽³³⁾ Umowa inwestycyjna stanowi, że jeżeli rzeczywiste koszty inwestycji obliczone w odniesieniu do danego okresu inwestycyjnego są niższe niż 85 % planowanej inwestycji w ramach projektu, Słowacja będzie miała prawo do rozwiązania umowy, a grupa JLR będzie zobowiązana do zwrotu całej kwoty uzyskanej w ramach pomocy inwestycyjnej.

- (119) Na podstawie wyjaśnień przedstawionych przez władze słowackie Komisja odnotowuje, że odniesienia do „kosztów realizacji” w prezentacji wewnętrznej grupy JLR z dnia 18 listopada 2015 r. dokonano na potrzeby wewnętrznej prezentacji finansowej dotyczącej zobowiązania inwestycyjnego, które miało być podjęte przez grupę JLR względem Słowacji. Te koszty realizacji nie odnosiły się do dodatkowej pozycji kosztowej stanowiącej uzupełnienie do ostrożnego oszacowania pozycji kosztów kwalifikowalnych. Ponieważ w umowie inwestycyjnej grupa JLR zobowiązała się do wydania całej kwoty nominalnej inwestycji w wysokości 1 406 620 590 EUR, a wypłata regionalnej pomocy inwestycyjnej dotyczyć będzie jedynie rzeczywiście poniesionych kosztów kwalifikowalnych, Komisja przyjmuje kwotę 1 406 620 590 EUR jako maksymalną kwotę nominalną kosztów kwalifikowalnych, w odniesieniu do których możliwe jest przyznanie pomocy. Komisja zauważa w tym kontekście, że Słowacja zobowiązała się do nieprzekroczenia zgłoszonej maksymalnej kwoty pomocy ani zgłoszonego pułapu intensywności pomocy. Komisja stwierdza, że koszty kwalifikowalne są zgodne z pkt 20 lit. e) wytycznych w sprawie pomocy regionalnej.

6.4.4. Wymogi minimalne

6.4.4.1. Wkład w osiąganie celu rozwoju regionalnego i potrzeba interwencji państwa

- (120) Jak stwierdzono w sekcji 3.3.4.1 lit. a) decyzji o wszczęciu postępowania, pomoc przyczynia się do realizacji celu rozwoju regionalnego i uznaje się ją za uzasadnioną z uwagi na fakt, że Nitrę objęto mapą pomocy regionalnej jako region kwalifikujący się do pomocy regionalnej zgodnie z art. 107 ust. 3 lit. a) TFUE, przy czym standardowy pułap intensywności pomocy dla pomocy inwestycyjnej przeznaczony dla dużych przedsiębiorstw wynosi 25 %.

6.4.4.2. Adekwatność pomocy regionalnej i instrumentu pomocy

- (121) W sekcji 3.3.4.1 lit. b) decyzji o wszczęciu postępowania Komisja stwierdziła już, że zgłoszona dotacja bezpośrednia stanowi zasadniczo odpowiedni instrument pomocy, aby wyeliminować różnice w rentowności poprzez ograniczenie kosztów inwestycji. Nie preferowano zachęt podatkowych ze względu na związane z nimi trudności administracyjne.

6.4.4.3. Efekt zachęty

- (122) Zgodnie z sekcją 3.5 wytycznych w sprawie pomocy regionalnej pomoc regionalna może zostać uznana za zgodną z rynkiem wewnętrznym, tylko jeśli wywołuje efekt zachęty. Efekt zachęty ma miejsce wtedy, gdy pomoc zmienia zachowanie przedsiębiorstwa w taki sposób, że angażuje się ono w dodatkową działalność przyczyniającą się do rozwoju obszaru, której nie podjęłoby bez przyznanej pomocy lub którą podjęłoby w ograniczonym lub innym zakresie lub w innym miejscu. Pomoc nie może subsydiować kosztów działalności, które przedsiębiorstwo i tak by poniosło, i nie może rekompensować zwykłego ryzyka związanego z prowadzeniem działalności gospodarczej.
- (123) W pkt 64 i 65 wytycznych w sprawie pomocy regionalnej określono wymogi formalne dotyczące efektu zachęty, które stanowią, że prace w ramach indywidualnego projektu inwestycyjnego mogą rozpocząć się dopiero po formalnym złożeniu wniosku o przyznanie pomocy. W pkt 166 decyzji o wszczęciu postępowania Komisja stwierdziła już, że w odniesieniu do dotacji przestrzegano wymogu formalnego efektu zachęty, ponieważ przed rozpoczęciem prac nad projektem inwestycyjnym złożono formalnie wniosek o przyznanie pomocy. Komisja potwierdza to stanowisko na użytek niniejszej decyzji.
- (124) Oprócz formalnego wymogu dotyczącego efektu zachęty pkt 61 wytycznych w sprawie pomocy regionalnej zawiera wymóg występowania istotnego efektu zachęty, który można udowodnić w dwojaki sposób – tj. że bez pomocy inwestycja nie byłaby wystarczająco rentowna (scenariusz 1) lub że zrealizowano ją w innym miejscu (scenariusz 2).
- (125) W sytuacji przewidzianej w scenariuszu 2 państwo członkowskie musi udowodnić, że pomoc stanowi zachętę dla beneficjenta pomocy do zrealizowania planowanej inwestycji w danym regionie, a nie w innym regionie, w którym inwestycja byłaby bardziej rentowna i można byłoby ją zrealizować w przypadku braku pomocy, ponieważ zgłoszona pomoc kompensuje beneficjentowi ograniczenia netto wynikające z realizacji projektu, na który przyznano pomoc, w wybranym regionie w porównaniu z drugim, mniej rentownym regionem „alternatywnym”.
- (126) Jak określono w sekcji 3.5.2 wytycznych w sprawie pomocy regionalnej, państwo członkowskie musi przedstawić przekonujące dowody na to, że pomoc ma realny wpływ na wybór inwestycji lub na wybór lokalizacji. W tym celu państwo członkowskie musi przedstawić wyczerpujący opis scenariusza alternatywnego, zakładającego, że beneficjentowi nie przyznano by żadnej pomocy.

- (127) Jako scenariusz alternatywny Słowacja przedstawiła scenariusz 2, zgodnie z którym alternatywą dla lokalizacji inwestycji w Nitrze na Słowacji byłyby lokalizacja w H[...] w stanie Puebla w Meksyku. Zgodnie ze zgłoszeniem wartość bieżąca netto, którą można osiągnąć dzięki zlokalizowaniu w H[...] zatwierdzonego projektu inwestycyjnego przewidującego zdolności produkcyjne odpowiadające 150 000 pojazdów rocznie, przekracza wartość bieżącą netto obliczoną dla Nitry o kwotę 413 mln EUR w przypadku braku pomocy i przy założeniu, że planowany okres trwania projektu wynosi 20 lat.
- (128) W pkt 71 wytycznych w sprawie pomocy regionalnej wskazano, że w przypadku scenariusza 2 państwo członkowskie może udowodnić istnienie efektu zachęty, przedstawiając aktualne dokumenty przedsiębiorstwa, z których wynika, że przeprowadzono porównanie kosztów i korzyści płynących z lokalizacji inwestycji na wybranym obszarze objętym pomocą i w lokalizacjach alternatywnych. W tym celu zgodnie z pkt 72 wytycznych w sprawie pomocy regionalnej państwa członkowskie zachęca się, aby opierały się na oficjalnych dokumentach organów przedsiębiorstwa, ocenach ryzyka, sprawozdaniach finansowych, wewnętrznych planach operacyjnych, opiniach ekspertów oraz innych badaniach i dokumentach przedstawiających różne scenariusze inwestycyjne.
- (129) Jak już stwierdzono w decyzji o wszczęciu postępowania, władze słowackie przedstawiły takie informacje w formie wyjaśnienia dotyczącego procesu wyboru lokalizacji w oparciu o aktualne dokumenty, które władze słowackie również przedłożyły. Dokumenty te opisują proces decyzyjny beneficjenta dotyczący decyzji w sprawie inwestycji i decyzji o lokalizacji. W trakcie formalnego postępowania wyjaśniającego władze słowackie przedstawiły dalsze wyjaśnienia i aktualne dokumenty uzupełniające.
- (130) Podczas posiedzenia Forum ds. Globalizacji, które odbyło się w dniu 10 lipca 2015 r., uzgodniono, że – z zastrzeżeniem uzyskania zatwierdzenia rady dyrektorów – należy wskazać Nitrę jako rekomendowaną lokalizację. Rada dyrektorów grupy JLR na dzień 3 sierpnia 2015 r. zatwierdziła Nitrę jako rekomendowaną lokalizację, wyraziła zgodę na podpisanie niewiążącego listu intencyjnego, aby potwierdzić kontynuację dyskusji na wyłączność ze Słowacją i zatwierdziła utworzenie nowej grupy JLR na Słowacji pod warunkiem pomyślnego przejścia procesu zatwierdzenia działalności⁽³⁴⁾ i przejścia szczegółowego przeglądu biznesplanu grupy JLR w trzecim tygodniu września 2015 r. Protokół posiedzenia rady dyrektorów przedsiębiorstwa Tata Motors Limited z dnia 7 sierpnia 2015 r. zawiera również odniesienie do szczegółowej prezentacji dotyczącej danych finansowych projektu, którą na następnym posiedzeniu miał przedstawić dyrektor ds. finansowych grupy JLR. W lipcu/sierpniu 2015 r. zakres projektu nadal odnosił się do zakładu o zdolnościach produkcyjnych odpowiadających 300 000 pojazdów rocznie. Projekt pomyślnie przeszedł proces zatwierdzenia działalności podczas posiedzenia Komitetu Wykonawczego grupy JLR dnia 3 września 2015 r. Na posiedzeniu rady dyrektorów Tata Motors w dniu 18 września 2015 r. grupa JLR przedstawiła radzie dyrektorów aktualne informacje na temat projektu „Darwin”, w tym na temat kluczowych danych finansowych oraz uzasadnienia biznesowego. Całkowita zaktualizowana pomoc państwa w wysokości [150–200] mln⁽³⁵⁾ GBP była wystarczająca, aby kontynuować prace nad projektem w Nitrze, rezygnując z lokalizacji w Meksyku; projekt będzie się składał z dwóch etapów. W trakcie Forum ds. Globalizacji w dniu 21 października 2015 r. uzgodniono, aby ponownie określić projekt dotyczący inwestycji początkowej w celu złożenia wniosku o przyznanie pomocy tylko do etapu 1 ze względu na brak wystarczających informacji dotyczących dokładnego asortymentu produktów w fazie 2, w związku z czym nie istniał żaden solidny i zdecydowany biznesplan, aby podjąć współpracę z władzami słowackimi na rzecz realizacji całości inwestycji. Na posiedzeniu rady dyrektorów JLR w dniu 18 listopada 2015 r. zatwierdzono zaktualizowany biznesplan, a lokalizację na Słowacji potwierdzono jako lokalizację preferowaną pod warunkiem otrzymania pełnej kwoty pomocy państwa na zaktualizowany projekt. Wartość bieżąca netto zarówno dla lokalizacji na Słowacji, jak i w Meksyku oparto na najnowszych strategiach produktowych, a zaktualizowane założenia obliczono ponownie, usuwając etap 2. Różnica wartości bieżącej netto wynosiła 413 mln EUR, a pomoc państwa obliczono ponownie do kwoty nominalnej 129 812 750 EUR.
- (131) Aby uzyskać efekt zachęty, pomoc musi stanowić decydujący czynnik w decyzji dotyczącej lokalizacji inwestycji w Nitrze zamiast w H[...]. Ponieważ ostateczną decyzję inwestycyjną podjęto dopiero w październiku/listopadzie 2015 r., kiedy pierwotny projekt inwestycyjny został na nowo zdefiniowany i ograniczony tylko do etapu 1, oraz kiedy rada dyrektorów grupy JLR wyraźnie potwierdziła po raz kolejny lokalizację na Słowacji jako lokalizację preferowaną, Komisja uważa, październik/listopad 2015 r. za właściwy moment na sprawdzenie, czy występuje efekt zachęty. Ponieważ jednak rada dyrektorów grupy JLR i rada dyrektorów przedsiębiorstwa Tata Motors ratyfikowały już zalecenie dotyczące lokalizacji z dnia 10 lipca 2015 r. na początku sierpnia 2015 r., w dniu 10 sierpnia 2015 r. podpisano ze Słowacją niewiążący list intencyjny, a w dniu 11 sierpnia 2015 r. nastąpiło jego publiczne ogłoszenie, Komisja uważa również, że okres lipiec/sierpień 2015 r. ma szczególne znaczenie dla oceny występowania efektu zachęty.

⁽³⁴⁾ W ramach procesu zatwierdzania działalności uzgadnia się strategie biznesowe, projekt dodaje się do biznesplanu i planu cyklu oraz zatwierdza się całość inwestycji realizowanych w ramach projektu.

⁽³⁵⁾ Odpowiada to kosztowi kwalifikowalnemu w wysokości [1 700–2 100] mln GBP, który był niższy niż kwota [2 100–2 500] mln GBP, jak określono w projekcie wniosku o przyznanie pomocy z dnia 25 czerwca 2015 r.

Wiarygodność alternatywnej lokalizacji w Meksyku

- (132) Tytułem uwagi wstępnej Komisja zauważa, że nie można uznać za wystarczającą argumentacji Słowacji, zgodnie z którą Meksyk stanowił dla grupy JLR wiarygodną alternatywę, ponieważ był rzeczywistą lokalizacją inwestycji dla innych producentów samochodów, gdyż nie przedstawia ona faktycznych dowodów na to, że bez pomocy grupa JLR wybrałaby na miejsce inwestycji Meksyk. Zgodnie z pkt 68 wytycznych w sprawie pomocy regionalnej scenariusz alternatywny jest wiarygodny, jeśli opiera się na faktach i odwołuje się do czynników decyzyjnych obowiązujących w momencie podejmowania przez beneficjenta decyzji o inwestycji.
- (133) W trakcie formalnego postępowania wyjaśniającego władze słowackie przedstawiły dodatkowe dokumenty dotyczące przedsiębiorstwa, z których wynika, że dokonano porównania kosztów i korzyści płynących z lokalizacji w Nitrze i w H [...] w Meksyku. W pkt 71 wytycznych w sprawie pomocy regionalnej zobowiązuje się Komisję do zweryfikowania, czy porównanie to ma rzeczywiste podstawy.
- (134) W pkt 181 decyzji o wszczęciu postępowania Komisja przedstawiła trzy główne powody wzbudzające wątpliwości co do wiarygodności alternatywnej lokalizacji w Meksyku.
- (135) Po pierwsze, Komisja nie mogła wykluczyć, że przedłożone informacje dotyczyły dwóch odrębnych projektów. Komisja uważa argumentację władz słowackich przedstawioną w motywach 61–66 niniejszej decyzji za wystarczającą, aby stwierdzić, że projekt „Oak” i projekt „Darwin” miały stanowić studium wykonalności dla jednego projektu, co wyraźnie wspomniano również w prezentacji rady dyrektorów przedsiębiorstwa Tata Motors w dniu 7 sierpnia 2015 r., oraz że nie zaniechano rozpatrywania alternatywnej lokalizacji w Meksyku aż do momentu podjęcia przez radę dyrektorów grupy JLR w dniu 18 listopada 2015 r. ostatecznej decyzji o podpisaniu umowy inwestycyjnej ze Słowacją.
- (136) Jeszcze przed formalnym rozpoczęciem projektu „Darwin” istniały przesłanki wskazujące na to, że Europa Wschodnia i NAFTA będą ze sobą porównywane. Jednym z punktów działania w protokole posiedzenia Rady ds. Strategii z dnia 10 listopada 2014 r. było na przykład „przeprowadzenie metodą analizy danych zastanych badania dotyczącego globalnej konkurencyjności w zakresie produkcji, w tym analizy porównawczej Europy Wschodniej i NAFTA”.
- (137) Zarówno w ramach projektu „Oak”, jak i projektu „Darwin” zbadano możliwość budowy zakładu produkcyjnego o mocy produkcyjnej 300 000 pojazdów przy założeniu, że produkcja rozpocznie się w czerwcu 2018 r. a powierzchnia działki wynosi od 400 do 600 ha. Dane liczbowe dotyczące wymaganych dodatkowych zdolności produkcyjnych stanowią potwierdzenie oświadczeń Słowacji i grupy JLR złożonych w ich odpowiedzi na decyzję o wszczęciu postępowania, że nie było potrzeby budowania dwóch oddzielnych zakładów, z których każdy miałby zdolności produkcyjne odpowiadające 300 000 pojazdów. Zilustrowano to również na przykład w dokumencie „Global Manufacturing Footprint Expansion” [„Rozszerzenie zasięgu światowej produkcji”] z dnia 15 grudnia 2014 r.
- (138) Podczas posiedzenia członków Komitetu Wykonawczego w dniu 21 stycznia 2015 r. odniesiono się do drugiego zakładu produkcyjnego. Władze słowackie wyjaśniły, że członkowie Komitetu Wykonawczego pokrótce rozważyli kwestię związaną z tym, że po upływie okresu od pięciu do dziesięciu lat od budowy pierwszego obiektu o zdolnościach produkcyjnych odpowiadających 300 000 pojazdów, pod uwagę brana będzie budowa nowego obiektu, jeśli będzie takie zapotrzebowanie. Jeśli chodzi o drugi zakład, pod uwagę brana będzie lokalizacja w Stanach Zjednoczonych oraz Meksyku, co mogłoby wyjaśnić, dlaczego w grudniu 2015 r. grupa JLR potwierdziła gubernatorowi meksykańskiego stanu Puebla, że zamierza dalej zacieśniać współpracę i nadal realizuje plany związane z globalnym rozwojem oraz że Puebla i Meksyk zajmują ważne miejsce w planach grupy JRL.
- (139) Dowody przedstawione przez Słowację wskazują, że zarówno studium wykonalności w ramach projektu „Oak”, jak i projektu „Darwin” przeprowadzono z myślą o jednym zakładzie. W trakcie posiedzenia Rady ds. Strategii dnia 27 kwietnia w ramach tematu porządku obrad dotyczącego projektu „Darwin” zatwierdzono lokalizację w stanie Puebla jako alternatywę nieunikną oraz podjęto decyzję o zaprzestaniu oceny Turcji oraz innych niewytypowanych krajów. W piśmie do gubernatora stanu Puebla z dnia 25 czerwca 2015 r., które przekazano po wizycie zespołu ds. globalnego rozszerzenia działalności grupy JRL, która odbyła się w tym samym miesiącu na terenie znajdującym się w Pueblu, ogłoszono iż „H[...] wraz z innymi miejscami, które wymieniono w krótkim wykazie, w tym znajdującymi się w Europie Środkowej i Wschodniej, wytypowano jako potencjalną lokalizację inwestycji”. W protokole posiedzenia Forum ds. Globalizacji w dniu 10 lipca 2015 r. odnotowano, że „celem spotkania było podjęcie decyzji dotyczącej preferowanego miejsca spośród tych uwzględnionych w projektach „Darwin” i „Oak” [...]”. Stwierdzono ponadto, że „lokalizację w Nitrze (lokalizację preferowaną w ramach procesu „Darwin”) w porównaniu z lokalizacją w Pueblu (lokalizację preferowaną w ramach procesu „Oak”) przedstawiono jako miejsce niekorzystne ze względu na znaczące koszty”. W protokole posiedzenia rady dyrektorów grupy JLR z dnia 18 listopada 2015 r. odnotowano, że „[...] ponownie obliczono wartość bieżącą netto dla lokalizacji na Słowacji i lokalizacji w Meksyku w oparciu o najnowszą strategię produktową i zaktualizowane założenia, przy czym wyeliminowano etap 2”.

- (140) W związku z tym Komisja uznaje za wiarygodny fakt, że przekazane przez władze słowackie informacje na temat projektu „Oak” i projektu „Darwin” odnoszą się do jednego projektu.
- (141) Po drugie, w decyzji o wszczęciu postępowania Komisja uzasadniła swoje wątpliwości co do wiarygodności scenariusza alternatywnego, jakim był Meksyk, wskazując różne poziomy szczegółowej oceny w odniesieniu do Meksyku i lokalizacji europejskich. W celu odparcia tego argumentu Słowacja przedłożyła dodatkowe dowody i wyjaśnienia, które podsumowano w motywie 59 lit. b) niniejszej decyzji. Władze słowackie udokumentowały również swój punkt widzenia, przedkładając dalszą korespondencję między władzami stanu Puebla i grupą JLR, zestawienia informacyjne przygotowane na potrzeby wizyt terenowych oraz protokoły z tych wizyt. Na podstawie tych dodatkowych informacji Komisja przyjmuje, że analizy w ramach projektu „Oak” oraz projektu „Darwin” przeprowadzono z zastosowaniem porównywalnego poziomu weryfikacji. W trakcie ostatecznego porównania lokalizacji alternatywnej preferowanej w ramach projektu „Oak” (H[...]) z lokalizacją alternatywną preferowaną w ramach projektu „Darwin” (Nitra) dostępny był taki sam poziom szczegółowości w przypadku obu wariantów i obie lokalizacje uwzględniono w badaniu modelowania finansowego na tej samej zasadzie.
- (142) W tym kontekście Komisja zauważa, że pod koniec 2014 r. skorzystano z usług przedsiębiorstwa Ernst & Young, które miało udzielić grupie JLR wsparcia w zakresie realizacji projektu „Oak”. Grupa JLR wraz z przedsiębiorstwem Ernst & Young opracowała szczegółowy zestaw kryteriów dotyczących najlepszej lokalizacji, które następnie wykorzystano w procesie wyboru lokalizacji zarówno w ramach projektu „Oak”, jak i „Darwin”. Jako że grupa JLR dokonywała dalszej oceny lokalizacji w Europie Wschodniej, w dniu 16 lutego 2015 r. zaangażowała przedsiębiorstwo PriceWaterhouseCoopers („PwC”) między innymi do pomocy w udoskonaleniu kryteriów dotyczących najlepszej lokalizacji. Uzyskany model opierał się na doświadczeniu grupy JLR, a także doświadczeniu PwC w zakresie filtrowania i wyboru lokalizacji w Europie Wschodniej wraz z innymi producentami oryginalnego sprzętu. Władze słowackie wskazały te kryteria dotyczące udoskonalenia jako powód różnic w analizie i kryteriach dotyczących najlepszej lokalizacji w ramach projektu „Oak” i projektu „Darwin”. W momencie ostatecznego porównania lokalizacji alternatywnej preferowanej w ramach projektu „Oak” z lokalizacją alternatywną preferowaną w ramach projektu „Darwin” poziom szczegółowości informacji dotyczących obu lokalizacji był jednak podobny.
- (143) Chociaż władze słowackie potwierdziły, że w momencie rekomendowania lokalizacji w dniu 10 lipca 2015 r. dostępny był taki sam poziom szczegółowości w odniesieniu do wariantów lokalizacji w ramach projektu „Oak” oraz „Darwin”, w prezentacji dla Forum ds. Globalizacji znajduje się mniej informacji na temat wariantu w ramach projektu „Oak” niż na temat wariantu w ramach projektu „Darwin”, jak określono w pkt 181 decyzji o wszczęciu postępowania. Władze słowackie wyjaśniły, że Forum ds. Globalizacji zapoznało się już z informacjami dotyczącymi Meksyku i Puebla. Wybór Meksyku jako najbardziej obiecującego państwa w Ameryce Północnej oraz Puebla jako najbardziej obiecującego stanu na terytorium Meksyku sfinalizowano już na wcześniejszym etapie. Jeśli chodzi o wybór lokalizacji w Europie, analizę przeprowadzono w krótszym okresie, ponieważ rozpoczęła się ona dopiero w lutym 2015 r. Dlatego też procesy związane z wyborem kraju i lokalizacji nie następowały kolejno. Na Forum ds. Globalizacji, które odbyło się w dniu 10 lipca 2015 r., nadal prezentowano dwa kraje przewidziane w projekcie „Darwin”, tj. Polskę i Słowację, ale podtrzymano tylko możliwość lokalizacji na Słowacji.
- (144) Po trzecie, jak Komisja wspomniała w pkt 181 decyzji o wszczęciu postępowania, znaczące opóźnienia związane z lokalizacją alternatywną w Meksyku przyczyniły się do wątpliwości co do wiarygodności Meksyku jako realnej alternatywy. Komisja zgadza się z poglądem władz słowackich, jak określono w motywie 68 niniejszej decyzji, że w czasie, gdy porównywano stan Puebla i Słowację pod względem jakościowym i ilościowym podczas Forum ds. Globalizacji dnia 10 lipca, wzięto pod uwagę dłuższy termin na rozpoczęcie produkcji. Dłuższy termin określono pod względem ilościowym oddzielnie, przy czym wpływ wartości bieżącej netto wynosił [80–130] mln GBP lub [96–156] mln EUR z sześciomiesięcznym opóźnieniem oraz [110–180] mln GBP lub [132–216] mln EUR z dziewięciomiesięcznym opóźnieniem. To ryzyko i powiązane skutki finansowe wyraźnie uwzględniono również w zaktualizowanych wartościach liczbowych planu biznesowego w październiku/listopadzie 2015 r.
- (145) Komisja stwierdza zatem, że kiedy wydano ostateczne potwierdzenie decyzji o lokalizacji, H [...] stanowiło prawdziwą i wiarygodną alternatywę dla Nitry, w związku z czym jego wybór można uznać za wiarygodny scenariusz alternatywny w rozumieniu pkt 68 wytycznych w sprawie pomocy regionalnej.

Względy strategiczne

- (146) W porównaniu z H[...] w momencie podejmowania ostatecznej decyzji w listopadzie 2015 r. Nitra znalazła się w niekorzystnym położeniu, jeśli chodzi o wartość bieżącą netto. Według grupy JLR różnica wartości bieżącej netto wyniosła 344 mln GBP lub 413 mln EUR. W analizie dotyczącej wartości bieżącej netto nie ujęto ryzyka szczególnego wynikającego ze spodziewanych opóźnień w realizacji inwestycji w Pueblo wynoszących od sześciu do dziewięciu miesięcy; wspomniane ryzyko oszacowano na kwotę w przedziale [80–130] mln GBP lub [96–156] mln EUR i [110–180] mln GBP lub [132–216] mln GBP wyrażoną w wartości bieżącej. Pozostała różnica wartości bieżącej netto w przedziale od [164–234] mln GBP lub [197–281] mln EUR do [214–264] mln GBP lub [257–317] mln EUR ograniczono tylko częściowo o 33–43 % dzięki zgłoszonej pomocy państwa. Zgłoszona

pomoc państwa w wysokości 108 mln GBP lub 130 mln EUR została zdyskontowana przez grupę JLR przy zastosowaniu stopy dyskontowej kosztu kapitału w wysokości [...] %, która była stopą, jaką grupa JLR zastosowała w swoim biznesplanie. W związku z tym z uwzględnieniem czasu realizacji projektu wynoszącym 20 lat grupa JLR wyceniła pomoc państwa na 76 mln GBP lub 91 mln EUR. Jak wynika jednak z prezentacji dla rady dyrektorów z dnia 18 listopada 2015 r., w trakcie procesu podejmowania decyzji istotną rolę odgrywały inne liczne czynniki jakościowe. Potwierdzono istnienie i znaczenie tych czynników, które już wcześniej omówiono i przeanalizowano podczas wizyty terenowej w Puebla w czerwcu 2015 r. oraz na posiedzeniu Forum ds. Globalizacji, które odbyło się w dniu 10 lipca 2015 r.

- (147) Fakt, że pomimo pomocy Nitra nadal znajdowała się w bardzo niekorzystnym położeniu pod względem wartości bieżącej netto w porównaniu z H[...], wywołał kilka wątpliwości, które są istotne dla oceny efektu zachęty i proporcjonalności pomocy: a) czy same tylko czynniki strategiczne nie przechyliłyby szali na korzyść Słowacji a nie Meksyku? b) dlaczego pomoc była wystarczająca, aby wpłynąć na podjęcie decyzji o lokalizacji na Słowacji, a nie w Meksyku? oraz c) czy konieczne było przyznanie pełnej kwoty pomocy, aby przechylić szalę na korzyść Słowacji, a nie Meksyku? Pytania a) i b) stanowią część oceny efektu zachęty, natomiast pytanie c) ocenia się w ramach analizy proporcjonalności w niniejszej decyzji.
- (148) Komisja ocenia najpierw, czy same tylko czynniki strategiczne mogły przechylić szalę na korzyść Słowacji względem Meksyku. Kluczowe ustalenia związane z oceną, o których mowa w protokole z Forum ds. Globalizacji z dnia 10 lipca 2015 r., dotyczyły bliskości klastra motoryzacyjnego, podstawowych warunków lokalizacji, dostępności siły roboczej, harmonogramu, kosztów operacyjnych, wymogu dotyczącego środków pieniężnych z góry oraz możliwości realizacji inwestycji. Członkowie Komitetu Wykonawczego obecni na posiedzeniu Forum ds. Globalizacji przywiązywali szczególną wagę do skutków wywołanych harmonogramem, odległości od siedziby głównej grupy JLR oraz stosunkowo wysokiego ryzyka utraty reputacji związanej z Meksykiem. Pozostałe czynniki obejmowały ryzyko związane z klęskami żywiołowymi, stabilność polityczną, skuteczność rządu i ryzyko korupcji oraz inwestycje w Unii jako zabezpieczenie w związku z brexitem. Wpływ opóźnienia w zakresie realizacji inwestycji w Meksyku pod względem ilościowym ujęto oddzielnie. Z wyjątkiem niektórych skutków zabezpieczenia walutowego, czynniki jakościowe wskazywały to, że inwestycje na Słowacji będą korzystniejsze niż w Meksyku.
- (149) Władze słowackie przedstawiły dowody uzasadniające i argumentowały, że pomoc państwa słowackiego była konieczna, aby przechylić szalę na rzecz wyboru lokalizacji na Słowacji zamiast w Meksyku, oraz że same korzyści jakościowe nie były wystarczające, aby wybrać Nitę zamiast H[...].
- (150) Wizyta terenowa w stanie Puebla w dniu 16 czerwca 2015 r. umożliwiła uzyskanie dalszych informacji na temat szeregu czynników strategicznych, które mogłyby odegrać ważną rolę w zaleceniu dotyczącym lokalizacji, które miało być wydane podczas Forum ds. Globalizacji w dniu 10 lipca 2015 r. Z zestawienia informacyjnego dotyczącego tej wizyty terenowej wynika, że terminowe dostarczenie stanowiło zagrożenie zarówno dla Europy Środkowej i Wschodniej, jak i dla Meksyku. Z lokalizacją w Meksyku związane były dodatkowe czynniki strategiczne i ryzyko, które wymagały dalszej analizy w ramach wizyty terenowej. W protokole z wizyty wskazano wykaz pozostałych problemów związanych z nasyceciem rynku producentów oryginalnego sprzętu, a mianowicie kwestię tego, czy istnieje przestrzeń dla producentów oryginalnego sprzętu będących osobą trzecią, a jeśli tak, to w jaki sposób grupa JLR dopasuje się do kraju zdominowanego od dziesięcioleci przez firmę Volkswagen, kwestie związane z bliskością portu, bezpieczeństwem, ochroną, korupcją, różnicami kulturowymi, odległością od bazy operacyjnej i ryzykiem związanym z klęskami żywiołowymi. Z protokołu wynika jednak również, że wizyta terenowa dała pewność co do niektórych czynników, które początkowo postrzegano jako poważne obawy. Zapewniono, że wybrana lokalizacja w stanie Puebla znajduje się w strefie niskiego ryzyka, jeśli chodzi o klęski żywiołowe. Zespół w Puebla również wywarł na przedstawicielach grupy JLR pozytywne wrażenie.
- (151) Władze słowackie również zwróciły uwagę w szczególności na protokół posiedzenia Forum ds. Globalizacji, które odbyło się w dniu 10 lipca 2015 r. Różnica w wartości bieżącej netto między Słowacją a Meksykiem została przyjęta przez Forum ds. Globalizacji w „bardzo wyważonej” ocenie i miała zostać uwzględniona w ramach względów jakościowych, jednak dopiero po rozważeniu pomocy państwa. Protokół zawiera wyraźne ostrzeżenie, że „decyzję bardzo precyzyjnie wyważono, wyrażając szczególne zaniepokojenie faktem, że wartość bieżąca netto słowackiej lokalizacji była znacznie niższa niż lokalizacji meksykańskiej, a ponadto wartość bieżąca netto słowackiej lokalizacji była uzależniona od oferty dotacji, która była na najwyższym poziomie dopuszczalnym przez przepisy UE”. Jednocześnie „zauważono, że „w ocenie dotyczącej projektu stwierdzono, że rząd Słowacji ma zdolności i przygotował się do obrony swojej decyzji przed Komisją Europejską. Zauważono również, że Słowacja ma spójne argumenty przemawiające za tym, dlaczego należy zapewnić zatwierdzenie pomocy”. Nitę uznano za rekomendowaną lokalizację w lipcu 2015 r. w świetle zidentyfikowanych rodzajów ryzyka związanych z lokalizacją w Meksyku i dopiero po uwzględnieniu pomocy słowackiej. Komisja zauważyła, że konieczność pomocy państwa określono już wcześniej w procesie analizy wykonalności. Wspomniano o tym na przykład w prezentacji rady dyrektorów grupy JLR z dnia 21 maja 2015 r., zgodnie z którą „kierownictwo podda analizie wszystkie możliwości zapewnienia zachęt rządowych w Europie Środkowej i Wschodniej w celu zrekompenzowania korzyści finansowych w Meksyku”.

- (152) W protokole posiedzenia rady dyrektorów przedsiębiorstwa Tata Motors Limited z dnia 18 września 2015 r. stwierdzono, że „uwzględniając czynniki jakościowe i ryzyko, całkowita zmieniona pomoc państwa w wysokości [150–200] mln GBP ⁽³⁶⁾ w gotówce była wystarczająca, aby kontynuować działania zmierzające do uatrakcyjnienia lokalizacji w Nitrze względem lokalizacji w Meksyku. W oparciu o finansową pomoc państwa negocjowano umowę inwestycyjną ze Słowacją, którą podpisano pod koniec września 2015 r., i utworzono nowy podmiot prawny”.
- (153) W prezentacji rady dyrektorów grupy JLR z dnia 18 listopada 2015 r. wyraźnie odniesiono się do występowania czynników jakościowych omawianych podczas Forum ds. Globalizacji w dniu 10 lipca 2015 r. i ratyfikowanych przez radę dyrektorów grupy JLR i przedsiębiorstwa Tata Motors na początku sierpnia 2015 r. Współczynnik delta dla pozostałej wartości bieżącej netto po uwzględnieniu ilościowego wpływu skutków opóźnienia dla lokalizacji alternatywnej w Meksyku i po uwzględnieniu pomocy państwa, „[...] jest równoważony przez inne czynniki, które mają charakter bardziej jakościowy, zgodnie z ustaleniami rady dyrektorów [...]”.
- (154) W związku z tym Komisja stwierdza, że w odniesieniu do motywu 147 lit. a) względy strategiczne były wystarczające jedynie do ograniczenia współczynnika delta dla pozostałej kwoty przepływów pieniężnych między Nitrą i H[...] po uwzględnieniu wartości bieżącej netto pomocy państwa słowackiego oraz wpływu wartości bieżącej netto opóźnionej realizacji w Meksyku. Komisja wyklucza zatem, aby same względy strategiczne mogły w pełni wyeliminować lukę wartości bieżącej netto pomiędzy Nitrą a H[...].
- (155) Jeżeli chodzi o motyw 147 lit. b), co określono również w pkt 172 decyzji o wszczęciu postępowania, Komisja uznała wskaźniki wartości bieżącej netto za zatwierdzone w listopadzie 2015 r. przez radę dyrektorów grupy JLR. Pomoc państwa o wartości 76 mln GBP (91 mln EUR), o której mowa w motywie 146, mogłaby ograniczyć lukę wartości bieżącej netto o 33–43 %, z uwzględnieniem kwantyfikacji spodziewanego opóźnienia w Meksyku. Z dokumentów dotyczących decyzji jasno wynika, że w trakcie całego procesu decyzyjnego uwzględniano pełną i maksymalną kwotę pomocy. Decydenci musieli odnieść się do współczynnika delta dla pozostałej kwoty przepływu pieniężnego po uwzględnieniu maksymalnej kwoty pomocy oraz oceniali, czy współczynnik delta dla przepływu pieniężnego można zaakceptować w świetle innych czynników niekwantyfikowalnych. Po długiej dyskusji na posiedzeniu Forum ds. Globalizacji w dniu 10 lipca 2015 r. ostatecznie zdecydowano się zaakceptować pozostałą różnicę. W protokole posiedzenia zapisano jednak, że nawet biorąc pod uwagę maksymalną kwotę pomocy państwa dostępną na Słowacji, decyzja o zatwierdzeniu Nitry a nie H[...] była bardzo wyważona. W związku z tym Komisja stwierdza, że w procesie decyzyjnym odegrały pewną rolę inne czynniki jakościowe i czynniki ryzyka – wyjaśnia to, dlaczego można przyjąć współczynnik delta dla pozostałej kwoty przepływów pieniężnych.

Wniosek dotyczący efektu zachęty

- (156) Komisja stwierdza zatem, że pomoc stanowiła wyraźną zachętę do zlokalizowania planowanej inwestycji w Nitrze, a nie w H[...], ponieważ w połączeniu ze względami strategicznymi kompensuje ona niekorzystne koszty netto związane z budową zakładu w Nitrze. Występuje zatem efekt zachęty wymagany w rozumieniu sekcji 3.5 wytycznych w sprawie pomocy regionalnej.

6.4.4.4. Proporcjonalność kwoty pomocy

- (157) Komisja musi ocenić proporcjonalność pakietu pomocy. Zgodnie z sekcją 3.6 wytycznych w sprawie pomocy regionalnej kwota pomocy musi zostać poddana analizie proporcjonalności, która obejmuje dwa aspekty. Po pierwsze, kwotę pomocy należy ograniczyć do minimum niezbędnego do przyciągnięcia dodatkowych inwestycji lub działalności w danym obszarze. Po drugie, ponieważ Komisja stosuje maksymalne poziomy intensywności pomocy w odniesieniu do pomocy inwestycyjnej, te maksymalne poziomy intensywności pomocy stosuje się jako górne limity w „podejściu opartym na dodatkowych kosztach netto”.
- (158) Zgodnie z pkt 78 wytycznych w sprawie pomocy regionalnej „zgłaszana pomoc indywidualna zostanie uznana za ograniczoną do minimum, jeśli kwota pomocy będzie odpowiadała dodatkowym kosztom netto realizacji inwestycji w danym obszarze, wynikającym z porównania z alternatywnym scenariuszem braku pomocy”. Zgodnie z pkt 80 wytycznych w sprawie pomocy regionalnej w przypadku sytuacji wchodzącej w zakres scenariusza 2, tzn. decyzji dotyczącej lokalizacji, kwota pomocy nie może przekraczać różnicy pomiędzy bieżącą wartością netto inwestycji w docelowym obszarze a bieżącą wartością netto inwestycji w innej lokalizacji, z uwzględnieniem wszystkich istotnych kosztów i korzyści.

⁽³⁶⁾ Wartość nominalna – [180–240] mln EUR.

- (159) Odpowiednie wskaźniki wartości bieżącej netto, które należy uwzględnić przy ocenie proporcjonalności zgłoszonej pomocy w wysokości 129 812 750 EUR według wartości nominalnej, to te odnoszące się do ograniczonego zakresu projektu, tj. 150 000 pojazdów. W październiku/listopadzie 2015 r. rada dyrektorów grupy JLR zatwierdziła wskaźniki wartości bieżącej netto. Współczynnik delta dla wartości bieżącej netto przed uwzględnieniem opóźnienia realizacji w Meksyku wynosił 344 mln GBP lub 413 mln EUR. Wszelka kwota pomocy przewyższająca wartość 413 mln EUR byłaby niewspółmierna. W decyzji o wszczęciu postępowania Komisja odniosła się w szczególności do kwot możliwej pomocy na infrastrukturę oraz zwolnienia z opłaty przekształceniowej, które po dodaniu do zgłoszonej kwoty pomocy mogły doprowadzić do tego, że całkowita kwota pomocy przekroczy ten maksymalny próg.
- (160) Jak wskazano w motywie 113, Komisja nie uważa sprzedaży gruntu NSP, przeprowadzenia związanych z tym prac infrastrukturalnych lub zwolnienia z opłaty przekształceniowej za środki pomocy na rzecz grupy JLR. Ocena proporcjonalności ogranicza się zatem do zgłoszonej kwoty pomocy.
- (161) Słowacja przedłożyła wymaganą dokumentację i wykazała na jej podstawie, że pierwszą część analizy proporcjonalności została spełniona, ponieważ zgłoszona pomoc nie przekracza różnicy wartości bieżącej netto między lokalizacją w Nitrze a w H[...] wynoszącej 344 mln GBP lub 413 mln EUR. Nominalna kwota pomocy w wysokości 108 mln GBP lub 130 mln EUR wynosiła 76 mln GBP lub 91 mln EUR według wartości bieżącej, przy zastosowaniu stopy dyskontowej grupy JLR w wysokości [...] %.
- (162) Komisja zauważa, że nawet po przyznaniu pomocy lokalizacja w Nitrze nadal wykazuje niekorzystną wartość bieżącą netto w kwocie 268 mln GBP lub 322 mln EUR. Analiza efektu zachęty wykazała, że pozostała wartość bieżąca netto niekorzystnych czynników lokalizacji była możliwa do przyjęcia dla grupy JLR ze względu na przewidywane opóźnienie w realizacji w Meksyku oraz ze względu na inne czynniki ryzyka i czynniki jakościowe. Czynniki te omówiono szczegółowo na posiedzeniu Forum ds. Globalizacji w dniu 10 lipca 2015 r., a wnioski z analizy ryzyka potwierdzono w listopadzie 2015 r. podczas prezentacji dla rady dyrektorów grupy JLR, w ramach której wyraźnie wymieniono otoczenie polityczne/biznesowe, czynniki ekonomiczne, odległość od siedziby głównej grupy JLR, ryzyko klęsk żywiołowych oraz prawdopodobieństwo zawarcia umowy o wolnym handlu między UE a USA. Na podstawie tej analizy ryzyka podjęto decyzję, aby potwierdzić lokalizację w Nitrze jako lokalizację preferowaną.
- (163) Ponieważ nie przekroczono pułapu wynikającego z podejścia opartego na dodatkowych kosztach netto, Komisja uważa, że pomoc jest zgodna z pierwszą częścią analizy proporcjonalności.
- (164) Jeśli chodzi o część drugą analizy proporcjonalności, Komisja oprócz podejścia opartego na dodatkowych kosztach netto stosuje dodatkowo maksymalną intensywność pomocy, zgodnie z pkt 20 lit. c) wytycznych w sprawie pomocy regionalnej w odniesieniu do dużych projektów inwestycyjnych.
- (165) W decyzji o wszczęciu postępowania Komisja zauważyła, że zgłoszona kwota pomocy wynosząca 129 812 750 EUR w wartości nominalnej i 125 046 543 EUR w wartości bieżącej w oparciu o inwestycje kwalifikowalne w wysokości 1 369 295 298 EUR w wartości bieżącej prowadzi do intensywności pomocy na poziomie 9,13 %, która jest na pierwszy rzut oka niższa od maksymalnej pomniejszonej dopuszczalnej intensywności pomocy na poziomie 9,24 % dla inwestycji w kraju nitrzańskim, przy czym mająca zastosowanie maksymalna intensywność pomocy regionalnej jest na poziomie 25 %. Ponadto Komisja ustaliła, że koszty kwalifikowalne są zgodne z warunkami określonymi w sekcji 3.6.1.1 wytycznych w sprawie pomocy regionalnej, co ma znaczenie dla oceny podstawy kosztów kwalifikowalnych.
- (166) W sekcjach 3.6.1.1 oraz 3.6.1.2 wytycznych w sprawie pomocy regionalnej wyjaśniono, które koszty inwestycji można uwzględnić jako koszty kwalifikowalne. W tym przypadku zastosowanie ma sekcja 3.6.1.1, ponieważ koszty kwalifikowalne proponowanej pomocy inwestycyjnej oblicza się na podstawie kosztów inwestycji. Komisja zauważa, że koszty kwalifikowalne ustala się zgodnie z przepisami określonymi w tych sekcjach, ponieważ nabyte aktywa będą nowe, inwestycja dotyczy inwestycji początkowej w formie nowego zakładu, nie uwzględnia się kosztów leasingu, a kwota wartości niematerialnych i prawnych wynosi około [...] % całkowitych kosztów kwalifikowalnych, czyli poniżej maksymalnego dopuszczalnego poziomu wynoszącego 50 %. Słowacja potwierdziła, że wszystkie pozostałe warunki, które mają zastosowanie do wartości niematerialnych i prawnych, zostaną spełnione.
- (167) W decyzji o wszczęciu postępowania Komisja stwierdziła, że zgłoszona kwota pomocy zostałaby zmniejszona w przypadku, gdyby kwota „nadmiernych” wydatków wynosząca [60–85] mln GBP lub [72–102] mln EUR okazała się niekwalifikowalna.

- (168) W motywie 119 niniejszej decyzji Komisja uznała, że kwota kwalifikowalna inwestycji wynosi 1 460 620 591 EUR. Zgłoszona kwota pomocy pozostaje zatem poniżej maksymalnej pomniejszonej dopuszczalnej intensywności pomocy na poziomie 9,24 %. W związku z tym spełniony jest warunek dotyczący podwójnego limitu określony w pkt 83 wytycznych w sprawie pomocy regionalnej, wynikający z połączenia podejścia opartego na dodatkowych kosztach netto, tj. pomocy ograniczonej do niezbędnego minimum z dopuszczalnymi pułapami. Dlatego też Komisja uznaje zgłoszoną kwotę pomocy za proporcjonalną.

6.4.4.5. Wnioski dotyczące przestrzegania minimalnych wymogów

- (169) Zgodnie z oceną, o której mowa w motywach 120–168 niniejszej decyzji, można stwierdzić, że wszystkie minimalne wymogi określone w sekcjach 3.2–3.6 wytycznych w sprawie pomocy regionalnej zostały spełnione.

6.4.5. Uniknięcie nadmiernego negatywnego wpływu na konkurencję i wymianę handlową

- (170) W sekcji 3.3.4.2 decyzji o wszczęciu postępowania Komisja wspomniała, że zgłoszona pomoc nie ma nadmiernego negatywnego wpływu na konkurencję poprzez zwiększenie lub utrzymanie pozycji rynkowej lub wygenerowanie nadmiernej zdolności produkcyjnej na kurczącym się rynku. Komisja potwierdza swój wniosek na użytek niniejszej decyzji.
- (171) Skutki lokalizacji pomocy regionalnej mogą jednak nadal zakłócać wymianę handlową. W sekcji 3.7.2 wytycznych w sprawie pomocy regionalnej znajduje się wykaz szeregu sytuacji, w których skutki negatywne dla wymiany handlowej wyraźnie przewyższają skutki pozytywne, a pomoc regionalna jest zabroniona.

6.4.5.1. Wyraźne negatywne skutki dla handlu: przekroczenie dostosowanego pułapu intensywności pomocy

- (172) Zgodnie z pkt 119 wytycznych w sprawie pomocy regionalnej wyraźne negatywne skutki wystąpiłyby wówczas, gdy proponowana kwota pomocy przekroczyłaby – w porównaniu z kwalifikowalnymi znormalizowanymi wydatkami inwestycyjnymi⁽³⁷⁾ – maksymalny dostosowany pułap intensywności pomocy obowiązujący w przypadku projektu danej wielkości, z uwzględnieniem wymaganego „stopniowego zmniejszania”⁽³⁸⁾.
- (173) Ponieważ w niniejszej decyzji w motywie 113 określono, że grupa JLR nie korzysta z dalszej pomocy oprócz zgłoszonej pomocy, a w motywie 168, że nie przekroczono obowiązującego dostosowanego pułapu pomocy regionalnej, nie ma wyraźnych negatywnych skutków dla wymiany handlowej w rozumieniu pkt 119 wytycznych w sprawie pomocy regionalnej.

6.4.5.2. Wyraźne negatywne skutki: negatywny wpływ na spójność

- (174) Pkt 121 wytycznych w sprawie pomocy regionalnej stanowi, że w przypadkach objętych scenariuszem 2 bez przyznanej pomocy inwestycja zostałaby zlokalizowana w regionie, w którym intensywność pomocy regionalnej jest wyższa lub taka sama jak w regionie objętym pomocą, co byłoby uznane za skutek negatywny, który najprawdopodobniej nie zostanie zrównoważony przez jakikolwiek skutek pozytywny, ponieważ jest to sprzeczne z podstawowym założeniem pomocy regionalnej.
- (175) Komisja uważa, że przepis ten stosuje się do przypadków objętych scenariuszem 2, w którym obie alternatywne lokalizacje znajdują się w Europejskim Obszarze Gospodarczym („EOG”). Lokalizacja w Jaworze w Polsce, która była uwzględniona w trakcie procesu podejmowania decyzji o lokalizacji przed dniem 10 lipca 2015 r., znajduje się w regionie o tym samym pułapie intensywności pomocy co Nitra⁽³⁹⁾.
- (176) Jak wskazano w decyzji o wszczęciu postępowania, dokumenty wewnętrzne grupy JLR wskazują, że inwestycja w Jaworze w porównaniu ze Słowacją oraz w przypadku braku zachęt oferowanych przez Słowację mogłaby być bardziej opłacalna.

⁽³⁷⁾ Znormalizowane wydatki kwalifikowalne na projekty inwestycyjne realizowane przez duże przedsiębiorstwa opisano szczegółowo w sekcji 3.6.1.1 oraz 3.6.1.2 wytycznych w sprawie pomocy regionalnej.

⁽³⁸⁾ Zob. pkt 86 i pkt 20 lit. c) wytycznych w sprawie pomocy regionalnej.

⁽³⁹⁾ SA.37485 – Krajowa mapa pomocy regionalnej dla Polski (Dz.U. C 210 z 4.7.2014, s. 1).

- (177) Na Forum ds. Globalizacji dnia 10 lipca 2015 r. przedstawiono analizę dwuetapową, przy czym najpierw dokonano wyboru lokalizacji między Jaworem a Nitrą, a następnie – między Nitrą a Meksykiem. Jawor byłby bardziej racjonalną lokalizacją pod względem kosztów, ale grupa JLR zidentyfikowała szereg niekorzystnych czynników w przypadku tej lokalizacji pod względem podstawowych warunków lokalizacji, harmonogramu, otrzymania środków pieniężnych z góry i możliwości realizacji inwestycji. W związku z lokalizacją w Polsce pojawiły się sygnały ostrzegawcze dotyczące podstawowych warunków lokalizacji, ponieważ znajduje się ona na gruntach rolnych, które wymagały przekształcenia, oraz – jak wyjaśniła grupa JLR – z uwagi na drogę przecinającą lokalizację w Jaworze oraz możliwości realizacji inwestycji, wyraźnie podając w wątpliwość [...] możliwości realizacji. Z protokołu posiedzenia wynika, że członkowie Komitetu Wykonawczego zgodzili się z zaleceniem, aby wstrzymać rozpatrywanie lokalizacji w Polsce z uwagi na przedstawione przyczyny. Ze względu na te sygnały ostrzegawcze rada dyrektorów grupy JLR nie uznała lokalizacji w Polsce za możliwą alternatywę.
- (178) Komisja nie znalazła dowodów, które podawałyby w wątpliwość nieodpowiedniość lokalizacji w Jaworze z przyczyn określonych przez grupę JLR oraz zauważa, że żadna osoba trzecia nie zgłosiła uwag dotyczących przedmiotowych kwestii. Ponadto, jak wyjaśniono w sekcji 6.4.4.3 niniejszej decyzji, lokalizację w Meksyku wybrano jako lokalizację alternatywną inwestycji na wypadek, gdyby nie przyznano pomocy państwa. W związku z tym Komisja stwierdza, że pomoc nie wiąże się z żadnym skutkiem negatywnego wpływu na spójność na niekorzyść lokalizacji w Jaworze w rozumieniu pkt 121 wytycznych w sprawie pomocy regionalnej.

6.4.5.3. Wyraźne negatywne skutki: zakończenie działalności lub relokacja

- (179) Zgodnie z pkt 122 wytycznych w sprawie pomocy regionalnej, w przypadku gdy beneficjent ma konkretne plany zamknięcia lub faktycznie zamyka taką samą lub podobną działalność w innym obszarze na terenie EOG i przenosi swoją działalność do obszaru objętego pomocą, oraz jeśli istnieje związek przyczynowy między pomocą a tym przeniesieniem, zostanie to uznane za skutek negatywny, który najprawdopodobniej nie zostanie zrównoważony przez jakikolwiek element pozytywny.
- (180) Na podstawie potwierdzenia ze strony władz słowackich, że w ciągu dwóch lat poprzedzających złożenie wniosku o pomoc grupa JLR nie zaprzestała takich samych lub podobnych działań w EOG i nie miała żadnych konkretnych planów w tym zakresie w ciągu dwóch lat od zakończenia inwestycji, w decyzji o wszczęciu postępowania Komisja stwierdziła, że pomoc państwa nie prowadzi do zamknięcia działalności lub jej przeniesienia.
- (181) W szeregu artykułów prasowych z kwietnia 2018 r. informowano jednak o działaniach mających na celu ograniczenie zatrudnienia o około 1 000 miejsc pracy w ramach tej samej lub podobnej działalności w Zjednoczonym Królestwie.
- (182) Władze słowackie wyjaśniły, że działania mające na celu ograniczenie zatrudnienia nie są związane z decyzją o inwestycji w Nitrze. Potwierdziły one ponownie, uzasadniając to faktycznymi dowodami, że w momencie składania wniosku o przyznanie pomocy na Słowacji grupa JLR nie miała żadnych konkretnych planów w zakresie ograniczenia zatrudnienia z zakładzie w Zjednoczonym Królestwie lub w innych zakładach. Władze słowackie przekazały również kopię „umowy o zabezpieczeniu” zawartej ze związkami zawodowymi reprezentującymi pracowników grupy JLR w Zjednoczonym Królestwie, podpisaną przez grupę JLR w dniu 30 kwietnia 2016 r. W umowie o zabezpieczeniu opisano plan cyklu, tj. pojazdy, które miały być produkowane w zakładzie w Zjednoczonym Królestwie. Władze słowackie wyjaśniły, że w 2016 r. grupa JLR i związki zawodowe w Zjednoczonym Królestwie uzgodniły na piśmie, że inwestycja na Słowacji, zakładająca przejęcie produkcji [...] pojazdów z zakładu w Solihull, nie będzie wymagała przeniesienia żadnego z miejsc pracy ze Zjednoczonego Królestwa ani zamknięcia jakichkolwiek zdolności produkcyjnych w Zjednoczonym Królestwie. W umowie o zabezpieczeniu określono również okoliczności, w jakich konieczne byłyby ograniczenia miejsc pracy w Zjednoczonym Królestwie, a także działania, które zostałyby podjęte w odpowiedzi, okoliczności te opisano jednak jako „istotne zmiany gospodarcze, takie jak kolejne pogorszenie koniunktury gospodarczej na świecie, które ograniczyłyby popyt lub w inny sposób wpłynęło na wcześniej uzgodniony plan cyklu”.
- (183) W momencie składania wniosku o przyznanie pomocy znany był plan przeniesienia produkcji pojazdu [...] z Solihull do Nitry, ale grupa JLR planowała rozszerzenie produkcji ogółem i umożliwienie Solihull zaspokojenie rosnącego popytu na inne pojazdy, w szczególności [...] i [...], z wynikającym z tego wzrostem produkcji. W planach wskazano, że zdolność produkcyjna [...] w Castle Bromwich pozostałaby bez zmian.
- (184) Zgodnie z wyjaśnieniami władz słowackich, co znajduje potwierdzenie w publicznie dostępnych informacjach, cięcia w zatrudnieniu zapowiedziane w 2018 r. były wynikiem spadku popytu na pojazdy napędzane olejem napędowym, częściowo ze względu na politykę podatkową w Zjednoczonym Królestwie względem pojazdów napędzanych olejem napędowym, a także z uwagi na oraz niepewność w związku z brexitem. Grupa JLR podjęła decyzję o [...], wywierając bezpośredni wpływ na zdolności produkcyjne Solihull. Czynniki te nie mają związku z inwestycjami grupy JLR na Słowacji i wystąpiły po latach od podjęcia przez grupę JLR decyzji inwestycyjnej w sprawie budowy zakładu w Nitrze.

- (185) W związku z tym Komisja ponownie potwierdza swój wniosek, że nie istnieje związek przyczynowy między środkiem pomocy na Słowacji a zamknięciem działalności w Zjednoczonym Królestwie.

6.4.5.4. Stwierdzenie istnienia wyraźnych negatywnych skutków w odniesieniu do konkurencji i wymiany handlowej

- (186) Na podstawie oceny, o której mowa w motywach 170–185 niniejszej decyzji, można stwierdzić, że pomoc nie ma wyraźnych negatywnych skutków dla konkurencji i wymiany handlowej w rozumieniu sekcji 3.7.2 wytycznych w sprawie pomocy regionalnej.

6.4.6. Bilans pozytywnych i negatywnych skutków pomocy

- (187) Pkt 112 wytycznych w sprawie pomocy regionalnej stanowi, że aby pomoc można było uznać za zgodną z rynkiem wewnętrznym, negatywny wpływ środków pomocy na konkurencję i wymianę handlową pomiędzy państwami członkowskimi musi być ograniczony i zrównoważony przez pozytywne skutki polegające na przyczynieniu się do osiągnięcia celu leżącego we wspólnym interesie. W niektórych sytuacjach skutki negatywne wyraźnie przewyższają skutki pozytywne – pomocy nie można wówczas uznać za zgodną z rynkiem wewnętrznym.
- (188) Przeprowadzona przez Komisję ocena minimalnych wymogów wykazała, że pomoc jest właściwa, że przedstawiony scenariusz alternatywny jest wiarygodny i realistyczny, że pomoc wywołuje efekt zachęty i ogranicza się do kwoty niezbędnej do zmiany decyzji grupy JLR dotyczącej lokalizacji. Poprzez uruchomienie inwestycji w regionie objętym pomocą, pomoc ta przyczynia się do rozwoju regionalnego obszaru Nitry. Ocena wykazała również, że pomoc nie ma wyraźnych negatywnych skutków w tym sensie, że nie prowadzi do tworzenia lub utrzymywania nadwyżki zdolności produkcyjnych na rynku w fazie bezwzględnego spadku ani nie prowadzi do nadmiernych skutków dla wymiany handlowej, nie narusza obowiązującego poziomu maksymalnej intensywności pomocy, nie ma negatywnego wpływu na spójność i nie spowodowała zamknięcia działalności w jakimkolwiek miejscu i jej przeniesienia do Nitry. Ponadto pomoc ta nie wiąże się nierozzerwalnie z naruszeniem prawa Unii ⁽⁴⁰⁾.
- (189) Nadmierne negatywne skutki dla konkurencji, które należałoby uwzględnić w pozostałym bilansowaniu, określono w pkt 114, 115 i 132 wytycznych w sprawie pomocy regionalnej i dotyczą one ustanowienia lub wzmocnienia dominującej pozycji rynkowej bądź tworzenia lub zwiększania nadwyżek zdolności produkcyjnych na nierentownym rynku, nawet w przypadku gdy rynek nie jest w fazie bezwzględnego spadku.
- (190) Komisja uważa, zgodnie z analizą zawartą w decyzji o wszczęciu postępowania, którą potwierdza niniejszą decyzją, że pomoc nie prowadzi do dominującej pozycji rynkowej beneficjenta pomocy na właściwym rynku produktowym i geograficznym ani nie wzmacnia takiej pozycji, nie prowadzi też do powstania nadwyżki zdolności produkcyjnych na rynku, na którym nastąpił spadek. W związku z tym Komisja stwierdza, że pomoc ma ograniczony negatywny wpływ na konkurencję.
- (191) Wpływ pomocy na wymianę handlową jest ograniczony, ponieważ przestrzega się dostosowanego pułapu pomocy regionalnej, a środek nie skutkuje negatywnym wpływem na spójność ani relokacją.
- (192) Ponieważ pomoc spełnia wszystkie minimalne wymogi, nie ma wyraźnych negatywnych skutków, a analiza, o której mowa w motywach 190 i 191 niniejszej decyzji, wykazuje, że pomoc ta ma ograniczony negatywny wpływ na konkurencję i wymianę handlową. Komisja stwierdza, że znaczący pozytywny wpływ pomocy na rozwój regionalny w kraju nitrańskim, a w szczególności wpływ inwestycji, o których mowa w decyzji o wszczęciu postępowania, na tworzenie miejsc pracy i wytwarzanie dochodu, wyraźnie przewyższa ograniczone negatywne skutki.

6.5. Przejrzystość

- (193) W świetle pkt II.2 komunikatu Komisji dotyczącego przejrzystości ⁽⁴¹⁾ państwa członkowskie muszą zapewnić opublikowanie na kompleksowej stronie internetowej poświęconej pomocy państwa, na poziomie krajowym lub regionalnym pełnego tekstu zatwierdzonego programu pomocy lub decyzji o przyznaniu pomocy indywidualnej oraz przepisów wykonawczych do tego programu lub decyzji, lub odpowiedniego linku do tych informacji, nazwy organu przyznającego pomoc lub organów przyznających pomoc, nazwy poszczególnych beneficjentów,

⁽⁴⁰⁾ Pkt 28 wytycznych w sprawie pomocy regionalnej.

⁽⁴¹⁾ Komunikat Komisji zmieniający komunikaty Komisji dotyczące Wytycznych UE w sprawie stosowania reguł pomocy państwa w odniesieniu do szybkiej budowy/rozbudowy sieci szerokopasmowych, Wytycznych w sprawie pomocy regionalnej na lata 2014–2020, pomocy państwa przeznaczonej na filmy i inne utwory audiowizualne, Wytycznych Unii w sprawie pomocy państwa na rzecz promowania inwestycji w zakresie finansowania ryzyka oraz Wytycznych dotyczących pomocy państwa na rzecz portów lotniczych i przedsiębiorstw lotniczych, Dz.U. C 198 z 27.6.2014, s. 30.

formy i wysokości pomocy przyznanej każdemu z beneficjentów, daty przyznania pomocy, rodzaju przedsiębiorstwa, regionu, w którym ma siedzibę beneficjent na poziomie NUTS, oraz głównego sektora gospodarki, w którym beneficjent prowadzi działalność na poziomie grup NACE. Takie informacje należy opublikować po podjęciu decyzji o przyznaniu pomocy i przechowywać przez co najmniej 10 lat, zapewniając do nich powszechny i nieograniczony dostęp. Od państw członkowskich wymaga się publikacji informacji, o których mowa w niniejszym motywie począwszy od dnia 1 lipca 2016 r.

- (194) W decyzji o wszczęciu postępowania Komisja odnotowała, że Słowacja potwierdziła, iż spełni wszystkie wymogi dotyczące przejrzystości określone w pkt II.2 komunikatu dotyczącego przejrzystości.

7. WNIOSEK

- (195) Komisja stwierdza, że zgłoszona regionalna pomoc inwestycyjna na rzecz przedsiębiorstwa Jaguar Land Rover Slovakia s.r.o. spełnia wszystkie warunki określone w wytycznych w sprawie pomocy regionalnej na lata 2014–2020 i można ją zatem uznać za zgodną z rynkiem wewnętrznym zgodnie z art. 107 ust. 3 lit. a) TFUE.
- (196) Mając na uwadze, że władze słowackie w drodze wyjątku zgodziły się na zrzeczenie się praw wynikających z art. 342 TFUE w związku z art. 3 rozporządzenia nr 1⁽⁴²⁾ oraz na przyjęcie i zgłoszenie planowanej decyzji zgodnie z art. 297 TFUE w języku angielskim, niniejszą decyzję należy przyjąć w języku angielskim,

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

Artykuł 1

Pomoc państwa, którą Słowacja zamierza przyznać na rzecz przedsiębiorstwa Jaguar Land Rover Slovakia s.r.o. o maksymalnej wartości 125 046 543 EUR w wartości bieżącej i maksymalnej intensywności pomocy na poziomie 9,13 % ekwiwalentu dotacji brutto jest zgodna z rynkiem wewnętrznym w rozumieniu art. 107 ust. 3 lit. a) Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej.

W związku z tym zezwala się na wdrożenie powyższej pomocy.

Artykuł 2

Niniejsza decyzja skierowana jest do Republiki Słowackiej.

Sporządzono w Brukseli dnia 4 października 2018 r.

W imieniu Komisji
Margrethe VESTAGER
Członek Komisji

⁽⁴²⁾ Rozporządzenie nr 1 z dnia 15 kwietnia 1958 r. w sprawie określenia systemu językowego Europejskiej Wspólnoty Gospodarczej (Dz. U. 17 z 6.10.1958, s. 385/58).